

A kövér nő élete kinlódás!

Kigunyólják, kikacogják, örökös tréfa tárgya! Minden ember utánafordul, nem tud öltözködni, vendéglőben, kávéházban két széklet kínálnak neki. Egyszerű életmódját nem zavaró kúra segít ségével igen rövid időn belül karcsúvá lesz a legkövérebb nő vagy férfi. Csak 1 doboz Maigrirt használjon és meglopi környezetét. Egy kúrához való doboz **Maigrir** ára K 6.— Készíti Palmir G. m. b. H. Berlin. Főraktár **Török József** gyógyszerész Budapest, Király-u. 12.

Ingyen!!

Jár hozzá egy 4 koronás iskola minden **Wagner**-féle tárogatóhoz, melyből egy-kettőre megtanul bárki muzikálni.

Tárogatók kaphatók már 80 koronától kezdve 200 koronáig. Tárogatótokok 20 korona

WÄGNER Hangszer-Király-nál Bpest, József-körút 15

Nagy fényképes hangszerszójegyzék ingyen és bérmentve. — Előleg küldendő! — **Wagner** névre ügyelni.

Nincs többé romlott tojás!

Eveik is friss állapotban tartja a **SILOFORM** tojáskonzerváló. 100 tojáshoz elég egy üveg, melynek ára 1 K 80 f.

Kapható fűszerüzletekben, drogeriákban és a főraktárban Keleti Kereskedelmi R.T. Budapest, VII., Almássy-tér 3.

ÓRAK kiváló pontosságú szabályozva 10 évi jóállás mellett.

ÉKSZEREK Irtások és lakások díszítésére.

EVŐESZKRÖZÖK ezüst és alpaccaezüstpól.

EZÜSTNEMŰEK

DISZTÁRGYAK szigorúan szabott jutányos árakon készpénz és előleg részletfizetéssel feltelek mellett beszerezhetők.

BRAUSWETTER JÁNOS CHRONOMETER és MŰRÁSNAL Alapítvány **SZEGED** Szamos utca 1847-ben. — **SZEGED** — **SZEGED** Több ezer elismerő levél. Legújabb díjazás nagy képes kézikönyv ingyen és bérmentve.

Vadászsportot űzők akár itthon, akár a fronton vannak — figyelmébe ajánljuk a

„NIMRÓD” KÉPES VADÁSZUJSÁG-OT

Állandó melléklete:

„A vadászeb” című egyedüli magyar nyelvű ebtenyésztési szaklap. — Mindkét lap gyönyörűen illusztrálva.

Előfizetési ár mindkét lapra: egész évre 14 kor., félévre 7 kor., negyedévre 3.50 kor., egyes szám ára 50 fillér.

Tessék mutatványszámot kérni. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz. (Franklin-Társulat.)

Pénzét visszafizetem, ha tyukszem, szemölcs,

bőrkenyőződésait a Rila-bálsam 3 nap alatt fájdalom nélkül gyökerestől ki nem irtja. Ezekre nemcsak hálad és köszönőiratok. — Ár a jóállású levelekkel tegylenként 1.75 korona, 3 tégely 4.50 kor. 6 tégely 7.50 K. Riaművek Kassa I. Postafiók 12/79.

Ujítsa meg arcbőrért a Schröder-Schenke-féle **hámlokurával**

Dr. Lehmann módszere szerint. Dr. Funke az összes szépfőszerek ideáljának mondja. Ezen hámlokurára szerrel nem elvételni el-tároltja kö-rülből 10 nap alatt a fele bőrt az összes teint-hitákkal, u. m. szupló, miteszor, pattanás, szápa foltok, orrvörösség, ilkakos bőr, hervadt, petyhüdt bőrt. — A kúra után a bőr vakító

szépségben fiatalosan és tisztán mutatkozik, úgy mint a gyermeké. Kényelmesen keresztülvihető otthon, anélkül, hogy környezete valamilyen észrevehessen: ára 14 kor. Diszkrét csomagolás utánvéttel, vagy az összeg előzetes beklítése ellenében (posta költséggel).

SZÉPSÉGÁPOLÁSI INTÉZET V. U. Schröder-Schenke Wien, I/48. Wollzeile No. 15.

Tojás konzerváló szer egész sereg, de eredeti bizonyítványt és elismerőleveleket szerint a **Siloformot** semmi felül nem mu hatja. 100 tojást 1 K 8 f. filléres üveg Siloformmal éveik is friss állapotban lehet tartani. Kapható fűszerüzletekben és drogeriákban. Főraktár Keleti Kereskedelmi R.T. Budapest, VII., Almássy-tér 3.

Új könyvek A Franklin-Társulat kiadásai.

Kultúra és Tudomány új kötete

Geréb József: **A római kultúra legjelentősebb vonásai**

Ára kötve 2 korona 80 fillér.

Olcso Könyvtár Alapította Gyulai Pál, szerkeszti Heinrich Gusztáv 1867—1869.

Tolsztoj Leó: **Szergij atya**

Fordította Trócsányi Zoltán.

Ára 90 fillér.

A Magyar Jogászegylet Könyvkiadó Vállalata VIII. évfolyam. (1917.) I. kötet

Almási Antal dr.: **A háború hatása a magánjogra**

Ára 7 korona.

Polgári életpályák Tanácsadó rokkant tisztak számára

Irták többen

Előzővel ellátta Jankovich Béla dr.

Ára 3 korona.

Kaphatók: **LAMPEL R.** könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, VI., Andrassy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Országos Hangjegykölcsönző Intézet Budapest, IV. ker., Sütő-utca 2. szám, félemelet. (Deák-tér mellett.)

Hangjegykölcsönzőnk feloleli a komoly és könnyebb zene-fajokat, melyek az újdonságokkal folyton kiegészítettek.

Előzetes: 3 óra 15' — K, 6 óra 28' — K, 12 óra 52' — K.

Az előzetes beérkezéssel megküldjük kimerítő jegyzékünket. Biatosíték 10 K, mely az előzetes megszűnésekor visszaadatik.

Folyton Újdonságok. **Országos Hangjegykölcsönző Intézet** Budapest, IV., Sütő-utca 2. félem. (Deák-tér mellett.)

TÉLI és NYÁRI GYÓGYÜZEM BAD NAUHEIM TAUNUS MELLETT

Kiváló gyógyeredmények szivbajoknál, kezdődő érrelmeszesedésnél, izom- és izületi rheumánál, köszvény, hátgerinc-, női- és idegbajoknál.

Kérjünk a „Geschäftszimmer Kurhaus-Bade”-től legújabb A/148. sz. tájékoztatást. Az üdülőhely osztrák-magyar monarchia, török és bolgár hadsereg és tengerészet részére, a szövetséges államok tisztjeinek és egészségügyi tisztjeinek ingyenes felvételt nyújt.

Az összes új gyógyszerközök. Gyönyörű park és erdei sétányok.

Franklin-Társulat nyomdájja, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

22. SZ. 1917. (64. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ HOITSY PÁL. BUDAPEST, JUNIUS 3.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 11. Egyes szám ára 40 fillér. Előfizetési feltételek: Egészévre — 20 korona. Félévre — 10 korona. Negyedévre — 5 korona. A Világkrónika-val együtt — 10 korona. negyedévenként 1 koronával több. Külföldi előfizetésekhez a postailag meghatározott viteldij is csatolandó.

A KIRÁLYI PÁR EGY TÚZKÁROSULTTAL BESZÉL. A KIRÁLYI PÁR LÁTOGATÁSA A LEÉGETT GYÖNGYÖSÖN. — Schumann testvérek felvétele.

AZ AMAZONKIRÁLYNŐ.

REGÉNY. — IRTA PEKÁR GYULA.

(Folytatás.)

Theseus az aranyművessel a szentélyt megkerülő pár után futott. — fel a hátsó lépcsőn, ők is besurrantak a széles sárga függöny résén a fogadalmi ezellába. Egy vén megabyz állt ott a háromszögletes alabástrom oltár mögött s gépiesen, unottan hadarta: « Nagy Istennő nagy nevében... nagy nevében... mit hoztál leányom, neki az ő szerelmes nagy nevében? Hadd lám a tányérodát, liliumvirág van-e rajta az aranyhalacska szájában? »... A leány erre nem szólt, csak nemet intett, átadta a tányért és ollót a filisztesu hercegnek, maga pedig gyorsan leeresztette térdig omló ében haját. Aztán várt. A herceg hamar átnyalábolta, háromszor bal alkarja köré sodorta a sötét fűrtöket s az éles aranyollóval egy csappantásra levágta a nyaknál őket. A leány viszont kibontotta a filisztesu pántlikára fonnott szakállának az egyik sorát s abból vágott le valamelyest a maga haja mellé, — mindez szalaggal átkötve s az idegen tekintélyes ajándékával súlyosítva az aranytányérra s azzal együtt az oltárra került. Köröskörül a czella faláról száz meg száz ily szöke, barna, vörös, fekete fogadalmi hajcsomó lógott alá; s megabyz ezzel a zsákmánnyal is hátraindult, de az aranyajándékot előbb gondosan a padimentom egy felemelt márványkoczkájára alá súlyosította. «Jer, uram, sügta Zetes, — észrevett?... Visszasompolyogtak a sétányra a leányokkal teli főlépcső elé és sikerült elvegyülnök a páváskodó idegen hercegek czifra sokadalalmában. De a mohó aranyműves sehogy se nyughatott, ő az áruláda fenékén maradt legutolsó tárgyakon is minden áron túl akart adni s hangosan kezdte kínálni portékáját a növekvő mozgalom közepette. Theseus gemberedetten tette le hátú boltocskáját s egy percze megelégedezve szerepéről hatalmasan kiegyenesedett. Egy percze Pseidon fává, fejfel magasabbá lett ott a magukat billegtető, szerelmüket kínáló keleti fejedelmek közt, — figyelően vetette fel szoborszerű nemes arcát, onnan a nagy szentélyen túlról ugyanis mintha távoli kürtjelet hallott volna. Zetes rászólt, de késő volt: az athéni egyszerű szürke khitonjában oly parancsoló fenséggel magaslott ki a csacsogva nyugsgó sok görbeléből syr herceg közül, hogy a lépcsőkön ülő leányok rögtön észrevették s mintegy paranszóra ugrottak fel. Ámulat, csend egy pillanatra, aztán egyszerre minden leánykar a légbe felerlett fel s a választás jeléül száz aranyhalacska repült át Zetes társá felé. Ő nem mozdult, le se hajolt, csak mosolygott s e mosoly annál jobban bősztette a kudarcot valló, megszégyenülő fejedelmi személyeket. Hercegi öklök emelkedtek: «Hát rabszolga kell nekik? szégyen, gyalázat, ezért jöttünk ide? hogy kinevetnek s mily esőkvágyó mohón rajongják körül!... És ő rájuk se néz, ki ez? ez nem lehet rabszolga.» — «Nem is az hangzott ekkor, — emi tudjuk, kiesoda, ez a Nap Fia, Theseus, fogjátok meg! Zaj, tolongás, pár megabyz (s biborszegélyes nőtisztviselő rohant elő porzóllókkal, — a sápadt fényben kettős bárdok vllantak...»

Ez alatt a nők, mit se sejtve, tovább évődtek, veszekedtek az álrahszolga felett: mind őt akarták, egyre nógatták: «Válassz már köztünk! Az athéni kábultan nézte, midőn szemé egyszerre a leánytömeget át hozzája furakodó Amastris hercegnőre esett. Felismerte, bár a hercegnő női arczaal, női ruhában jött el a fogadalmi kis szentélybe. Amastris már messziről kiáltotta: «Engem választott, engem!» s lihegve, sügta bujt a Theseus mellére: «mond, hogy igen, különben véged...» csók alatt azonban senkit se szabad e szent ligetben elfogni!... «Felismertek?» — kérdezte Theseus. — «Fel, — ott jönnek már, jaj, félek, ha rólad van szó, a csók jogát se fogják tisztelni...» jer, fussunk, tűnjünk tova a bokrok közt, el a nagy szentély közelébe, ott egy nyíllövésnyi körzetben szent a menedék-jog bármily üldözött számára!»

Zetessel együtt lelkendezve futottak mind a hárman a nagy szentély felé, melynek hegyeszerű tömege hatalmas árnyéksíkjával egyre óriásibbra tornyosodott eléjük a holdas káprázat fátyola mögött. Mielőtt a Szent Udvart védő úgynévezett Ezüst Falhoz értek volna, egy gyors lábú fegyveres üldöző eléjük vágott, de Theseus pusztá ököllél leütötte őt, a maga vállára kapta a poroszló kékszegélyes vörös köpenyét, fejébe csapta borsisakját s kézbe ragadta kettős bárdját is, úgy, hogy mire az Ezüst Kapuhoz jutottak, a Szent Udvar megabyz ajtónállói Theseust már hamisítatlan ephesusi poroszlónak nézték és senki se csodálkozott rajta, hogy mint ilyen a fenséges Amastris hercegnőt kíséri. A heréletek jellemző csacska kíváncsisággal még meg is kérdezték tőle: «a kis szentélytől jöttök? halljuk a lármát... hát még se fogtátok el azt a városunkba furakodott gaz hellént, Theseust?» — «Nyomában vagyok már» — kacagott Poseidon fia, — «úgy fogom, akár... így la!... a magam torkát.»

A hercegnőnek azonban csepp kedve se volt nevetni, az aranyműves is reszketett, mint a nyárfalevél; alig volt annyi ereje, hogy a gazdája fülebe sügja: «mo itt legalább biztonságban vagyunk.» A kapu őrsége tisztelve nyitott utat az Amastris hercegi rangot jelző gyöngyös kidarisa előtt s ők sietve tüntek tova a Szent Udvar fallal védett hatalmas négy-szögében. E fal, melyet a fogazatán csillogó ezüstlapok után méltán neveztek Ezüst Falnak, hét embernyi magassággal bírt s százados ciprusok sorozatként a belső mentén véges-végig. A négy sarokban fehérülő papi és papnői palotákkal együtt városszerűen nagy volt ez a Szent Udvar s a közepén terpeszkedő templom méreteihez mégis szinte kicsinek, szűknek tetszett, — e templom méltóságos lépcsőkkel tagolt márványteraszok emeletlen nyugodott mint fundamentumon s onnan sötétlett fel a holdas éj ibolyaszín végtelensége felé. Az egész négy-szög eléggé üres volt a pontos rituálé szabályozott ünnepi est e pillanatában: «a szent perczek szerelmi mámorra csak ott künn a szent ligetben s a városban tombolt, de ide, magába az istenség lakába, nem csaphattak be a profán gyönyörök hullámai. A Szent Udvarnak tisztán kellett maradnia s a külső világ rikkító ellentétéképp itt ép a szerelem száműzöttei, az öncsonkított megabyzok s az örökszűzességet fogadott papnők maradtak az urak; köröskörül zúgva tombolt, sikoltva zihált a bujaság s a lármás örület közepette ez a márvány-négy-szög a csend szigete maradt, az átszellemlült, néma rajongás ihletett menedéke. Az alsó terasz nagy fölőtaráról vékonyka füst imbolygott a magasba s írta fel titokzatosan kanyargó, siető világoskék betűt az éj sötétebb kékjébe; feljebb a második terrazon a zöld márványoszlopok rejtelmes homályában tárt karokkal szoborként felerlették a jóslás kínjába dermedt papi szüzek... Csend, halotti csend; a hold parancsoló fénye a rája feltekintő sápadt arcokra esett; egyik se mozdult, csak a nyitott ajkak mozogtak hangtalanul. Most egy iszonyba fülő sikoly, az egyik papnő összeesett... Lem a falnál a ciprusok alatt, jajongva felelt a koldusok kara: «jao, — evan ls ő ő él, — ő élet!...» A hercegnő szintén keresztbe tette keblén a kezét és ismételte. — Theseus hozzája fordult:

— Köszönöm, megmentettél.
Amastris aggódva simult az athénihez:
— Csak te is ments meg aztán attól az én

A régi ember a kutyabőrre volt büszke, mely ősei hazaszeretetének volt a dokumentuma. A modern kor fia a saját hazaszeretetről szerez bizonyítványt, mikor hadikölcsönt vásárol.

utált férjemtől! És még ma: nászéjemen... El ne hagyj! Én neked dobtam az aranyhalacska-kamat, nekem a Nagy Istennő nevében jogom van rád, tudod-e?

— Tudom — mosolygott Theseus. A hercegnő a szentélyre pillantott fel:

— Nagy Istennő, büntesd meg őt, ha...

— Valahogy ki ne mondd! — sietett Theseus tenyerét az istenségek hívó piros ajkakra tapasztva. Amastris szenvedélyes csókot nyomott a kézre.

— Mit tétél velem?! Megbabonáztál... Ki vagy te, mi vagy te voltaképp? miért jöttél, mit keressz itt, mi a szándéked azzal a nagy rab Heraklesszel? egyáltalán mi lesz ma itt?

— Soh'se tórd a fejed rajta. Csak arra gondolj, a mit megértél... tehát, ha majd a menet a Kolophon-Kapun túl lesz, te intesz —

— Igen, intek.

— S én akkor ott termek!

A hercegnő összeresztett: Most cressz... Amott a férjem, nyilván nem tudja, hová lettem, ide jött az Ortygia-kaputól, itt vár a gyaloghintóval —

A mulya Agron csakugyan ott állt a templom homlokzatával szemben díszlő főbejáratnál, az Arany-Kapuban; már férfiruhában volt, kariatái hercegi díszben s bambán nyujtogatta hosszú nyakát az aranyrojtos fehér palástból. Amastris növekvő bosszúsággal figyelt, majd hirtelen Theseusra tekintett. A dühtől könny szökött a szemébe, — toppantott:

— És oh én bolond, hogy nem éltem... nem élünk a Nagy Istennő adta nagy jogommal! Ha az a számar ott tudná! de hisz' el se himé, ha bevallanám neki, — a barátom is ugyan kinevetnének... Most már csak azért se hagyj el, Theseus!

Igét, fogadkozás, búcsú, Amastris tovatűnt az Ezüst Fal ciprusai alatt nyugsgó szennyes koldusok tömegén át. Rongyukat vonszolva, reszkető tenyerüket tartva, seregstől közeledtek most ezek; Poseidon fia undorral fordult el, de Zetes felvilágosította:

— Tévedsz uram, nem igazi koldusok, egészen másforma szerencsétlenek ezek. Van e rongyos hadban olyan, a ki egykor dús kalmár, sok föld, sok ezernyi marha és birka tulajdonosa, magas tisztviselő, sőt főkapona volt, van itt x-kor-mányzó, ex-helytartó, — az a legrongyosabb ott hercegi, ez a csepőszakállas piszkos is való-ságos fejedelmi sarj... mind számandó szegény üldözöttek ezek, kik egykor régen nagy szerepet vittek s valamelyes bűnbe estek a Hold, vagy a Hold Leányja, szóval az asszonyi nem ellen s az üldözök elől ide, a Szent Udvar asy-lumába menekültek, de azóta nem váltattak ki, nem nyertek boesánatot, tehát nem mernek innen kimozdulni. Mert, ha valaki a Nagy Istennőt híva segélyül, ide bemenekül, azt senki se bánthatja, nem is bántják, de a mint szokni próbál, vagy egyáltalán csak a lábát kiteszi a kapun, mindjárt halálra sújtja a ráleső örök kettős bárdja. Hja, itt Asszonyországban kegyetlen az igazság, főként a férfakkal szemben, itt nincs irgalom és soh'se évülhetnek el a Hold s az asszonyi nem fensége ellen elkövetett bűnök. Épp ennek az elévülhetetlenségnek a szörnyű jeleképp láthatod e koldusok nyakában az akasztófa hurokkötélét, melyet ők úgy tartoznak viselni, hogy a kötél kölönözös hosszú vége a hátuk hosszában lógjon le, — ha tudni-illik menekülnek, így könnyebb elfogni őket s a megrántott hurok menten fojtóra szorul a nyakuk körül. Láthatod, uram, ruhát, eleséget nem adnak nekik, de ezt a kötelet minden harmadik holdkor megújítják, ennek mindig frissnek, újnak és erősnek kell lennie... Hogy miből élnek? Hát koldulnak, ez meg van engedve, aztán áldozásokkor a fő- és mellékoltárok körül leselkednek s a kutyákkal marakodnak a zsiger-, bél- és bordamaradékok felett. Néha egész csaták vannak itt; sokan, főként az ön-

ézetesebbek, idővel elúnják ezt a nyomorúságot, a papnők gúnykaczaját s öngyilkosokként maguktól mennek ki a kapun túlra, a biztos halálba, — mások, a gyávábbak, itt őregszenek, állatú vadulva itt maradnak, a míg csak nem tudnak verekedni többé s éhen nem halnak... Amott egy a ciprusok közt, látod-e, uram? az szegény már lerogyott, elterül, a kutyák fülelve környékezik

Az aranyműves elhallgatott. Hirtelen ragadta meg ura karját s némán mutatott fel a második terraszra, a hold élesen metszett árnyékába boruló templomhomlokzatra. A sötétben olykor meg-megvillanó zöld márványoszlopok közül tárt karokkal egy fehér jelenés, a főpapnő lépett ki a teli holdfénybe a terrasz szélére. Az Ezüst Falon túlról a messzeségből erősödő kürtző közeledett, — az aszott vénleány remegve vetette fel éles arcát s száraz ajkai vijjogásszerű sikolyokat hallattak. Csend, — aztán egyszerre mintegy paranszóra hangyabolyként kezdett nyüzsgöni a Szent Udvar s a falon túl is hatalmas zúgással csodódtat a mámoros város. Sokszoros ekhókkal erősödött a kiáltás:

— Az amazonok! jönnek a thermodoni leányok!

A terraszok sarkain ekkor már templomi hírnökök álltak s ezüst fényvel csillant az ajkukhoz emelt lágyan zengő lyd trombita. A főpapnő s a mögötte kettesével sorakozó többi papnők mint megannyi földre szállt s talpraállt fényes fehér felhőkkel libbentek le a szélesen márványozott s jáspis-griffekkel oldalozott főlépcsőn. Mire az Arany-Kapuhoz lérték, ott lenn már szép menetrendben sárgállottak a megabyz és gall papok egy- és kételetes kidarisa, — elől a főmegabyz nagy és fényes hármás tiarája domborult magasra. Indultak ki az Arany Kapun át az utazára; az odasiető Zetes és Theseus szintén belesodratott a Szent Udvarból a városba kihömpölygő emberfolyóba. Csak a koldusok maradtak vissza a márvány-négy-szög végzetes asy-lumában. Pár szerencsétlen vérszemét kapott és kétségbeesetten akarta kihasználni a zavart menekülésre, de rajtavesztett, — egy rongyos őreget ép az előretörő Theseus előtt sujtott le a kajánul kacagó megabyz ör bárdja. Az áldozat előtte rogyott össze, de vonaglásában odább vágódott a főpapnő lábaihoz, — a Hold Főleányának arca gúnyos dühtől torzult: «ah, te vagy az, a férfilázadás egykori vezére?» s megvetően rügött egyet a hasított, véres fón: «bár csak az utolsó

Nap Fiát rúgnám már így! Te poroszló, vagy ki vagy... sujts rá, még rángatózik, — nos, mért nem fogadsz szót?» Theseus nem felelt; a főpapnő már-már gyanakodva kezdett ránézni s ép a mellette álló főmegabyznak a nagyvirágos palástujját rántotta meg, midőn a viharzó mozgalom egyszerre másféle terelte mindenek figyelmét. Köröskörül ujjongva zúgott fel az örömorokán:

— Itt vannak!... És ő az, ő jön ott, a feleséges Antiope, — mily szép és ifjú!... Üdv neki, a Nagy Istennő s Ephesus védőjének, az amazon-királynőnek!

Sok tízezer kíváncsi szorult és hátrált ott az Arany-Kapu aranymetszese alatti terjedelmes Amazon-Téren, melyet a szemben levő városi és sokemeletes amazon-kaszárnyáról neveztek így, — innen, erről a térről indult ki északnyugatnak a Sisyrbé Negyedet átszelő pompázatos Kolophoni-utca, északkeletnek pedig a Sardesi-Kapuhoz vezető rövidebb, de széles és hatalmas Sardesi-utca, a kovácsok és timárok utcája... A tömeg nyomása onnan a Sardesi-kapu fogazatos bástyái felől jött, mindenki afelé ágaskodott. Ők ketten is. Zetes fontoskodva fecsegett volna tovább, de a hogy Theseusa pillantott, torkán akadt a szó:

— Uram, de hisz' te nem is figyelés ide... Hova nézsz?... Mi lelt így egyszerre?

Az athéni nem felelt. Csak nézett el az emberek feje felett, — ajka nyílt s táguló, mohó szeme csak úgy izzott a lüktető, lázas figyelemről.

— Látod őt, uram?

A kürtjel s a lódobogás egyre közelebb jött. Theseus ágaskodva meredt továbbra is a Sardesi-utca papyrusgömbökkel világított holdas távlatába. S arca az meglepetés lassan csodálattá nőtt:

— Látom...

VII.

AZ ÖV ÉS A BÁRD.

A kürtjel s a lódobogás egyre közelebb jött... A téren nőtt a láрма s a szembenlevő amazon-kaszárnyából hatalmas nyerítés hangzott fel, — az ephesusi amazonhelyőrség ugyanis kötele-ségszerűen Antiope királynő s a felváltásra érkező csapatok fogadására vonult ki, de a beteg- és vezetéklovak otthon maradtak s ezek most örvendő horkantással érezték és üdvözöl-ték a messze Fekete-tenger partjairól, a távoli themiskyrai amazonhazából jövő paripatársa-

BÚCSÚZÁS.

Ejtí díszét már ifjú kertem,
Mintha fa-tündér virágot sírna;
Széltől, esőtől hullva levertem
Szédül a földig, sárba keverten
Vész ide szirma.
Hol szabadabban zengtek a strófák:
Vége a dalnak tavasi tájon,
Virágzó fák,
Az Isten áldjon!

Hallom az élet lepke sugalmát
Rebhetenél halk szélhugásnak;
— Várd teli nyárnak tisztá nyugalmát!
Termi gyümölcsét, szép aranyalmát...
Termi — de másnak!
Köszö nyomban vad üldöző vág;
Lét diadalján, teremő nyarán,
— Gyümölcsöző fák —
Hol leszek már én?

Indulok őszbe, nyárra se várva,
Termés sem érve, hol senki sem vár;
Mint hideg útján indul az árva,
Háza mögötte, ajtaja tárva,
Beh idegen már!
Haj, kilobogtok, mint csupa csóvák,
Vagyha a mikkel játszik a gyermek...
Lombhullató fák
Zápora ver meg.

Fényre, virágra, dalra születtem,
Küzdeni könnyen fúrge tusákon;
Rogyasztó utak vándora lettem,
Ifjú kertem hervad megiettem,
Ifjúságom...
Majd ha se rózsák pirja, se dudvák
Zöldje nem int, mily telve valátok:
Hőborított fák,
Meygek alátok.
Jászay-Horváth Elemér.

A TARTALÉK ELHELYEZÉSE AZ ELSŐ VONALBA A KOMENI FENSIKON. — Balogh Rudolf felvétele.

HUBAY JENŐ OTTHONON. — Jelfy Gyula felvétele

MŰVÉSZEK OTTHONUKBAN.

HUBAY JENŐ.

Önmagáról.

Nehéz feladat, a melylyel szerkesztő úr engem megtisztelt: írjak valamit magamról. Szerző darabjáról — az még csak megy, de művész életéről — ez már sokkal nehezebb. Egyet azonban szívósen ismételtem mindenkor, ugyanis, hogy egész életemnek irányelve a magyar zeneművészet fölvirágozása volt. Már gyermekkoromban elmerengtem a magyar dalok hallatára, kora ifjúságomban pedig már elvárásoltam képzeletben a gyönyörű népdalainkban gyökerező magyar szimfóniákat, magyar operákat...

Igen fiatalon kerültem külföldre. Már a hetvenes években 14 éves koromban Berlinben az ottani zeneakadémián Joachim tanítványa voltam, akkor, a mikor az újonnan megalakult nagy német birodalomban a nemzeti nagyság öntudata ébredt, minden német kebel duzzadt az önérettől. Négy esztendő telt el ott s bár sokszor gúnyoltak chauvin magyar gondolkozásomért, én hajszálnyit sem engedtem meggyőződésemből. 19 éves koromban Párisba utaztam. Más világ. A francia kultúra roppant vonzó, átfinomult, érdekes, artistikus. Hány nevezetes emberünk nem tudott ellentállni e kultúra vonzásának s ottmaradt élete fogytáig! Engem is Páris tett ismertté, hozzá fűződnek első sikereim kedves emlékei. Sok nagy emberrel ismerkedtem ott meg, kik megtiszteltek barátságukkal. De ott is csak az a gondolat tett boldoggá, hogy sikereim a magyar művészet nagy érdekeit is szolgálják. E sikereknek köszönhetem, hogy alig 23 éves koromban Brüsszelbe hívtak a kir. Conservatoire-ban Viouxtemps tanszékének betöltésére. Itt azonban kemény próbát kellett hazafias érzelmeimnek megvívniuk, mert a közoktatásügyi miniszter kikötötte, hogy belga állampolgárrá legyek. Ezt kerekén visszautasítottam és győztem, — mint magyar művész működtem majdnem öt évig Brüsszelben. 1886-ban hívtak hazra. Hábózás nélkül hagytam ott a brüsszeli zenevilágot, a nyugati államok fejlett zeneéletét és jöttem haza — haza, a legprimitív zenei viszonyok közé. 31 évi szakadatlan, sóha el nem lankadó munka után, ma igazán azt mondhatom, nem hiába éltem, mert megéltem azt, a mit akkor fiatal szívvel és lélekkel alig mertem remélni. Megéltem, hogy a mi zeneakadémiánk a kezdetlegesség nehézkes viszonyai közül a világ egyik legjobban szervezett zeneintézetévé fejlődött, a mely csak úgy ontja a kész és tehetséges művészeket, a kik közül már világhírnévre is szert tettek sokan!

Engem Budapestről is számtalanszor hívtak külföldre, Németországba, Angliába, Ameri-

kába s megkínáltak nagy s dúsan jövedelmező állásokkal. Nem mentem. Mindig a magyar zeneművészet nagy érdekei tartottak itthon; zeneművészetünk fellendülése szerzett örömet és megelégedést nekem s adott erőt az újabb munkához és alkotáshoz. Nekem tehát egyetlen iránytűm, egyetlen mágnesem egész életem át a magyar zene volt. Ez irányította lépéseimet, termékenyítette képzeletemet, acélozta akaraterőmet! És nem csalatkoztam benne...

Dr. Hubay Jenő.

HUBAY JENŐ OTTHONÁBAN.

Csendesen almodó dunaparti palota a budai Margitparkparton, benne muzeális értékeket őrző, tágas, nagy szobák: ez az otthona élő nagy büszkeségünknek, Hubay Jenőnek, a magyar zenekultúra világhíres úttörőjének. Kívülről előkelő, mint egy grandkanali csipkepalota, homlokzatán Brügge régi házatának mesélő némasága, belülről pazar gazdagságu, csodálatosan szép művészi élet lüktetése. Dalok születnek itt, művészet fakad, ifjú titánok nevékednek fel a mester nevelésében s indulnak világgá...

Innen indult útnak Vecsey Ferencz, Geyer Stefi, Szigeti József, Gyárfás Ibolyka, Telmányi Emil s a tüneményes tehetségű Pártos Laci, de külföldi hírességek is, így többek között az amerikai Sol Cohen és Brown Eddy, az orosz születésű Kogán és több neves művész. Szerte-szétjel a nagy világ minden irányából zárandokolnak ide a művészi kiképzés áhítói, a kiknek ezidőszentint élő nagy mestere a magyar Hubay Jenő. A művészet vándorainak tarisznyáiba a hírneves mester nemcsak a virtuozitás művészetét adja útavalól, hanem a lelket is, a gazdag, mélységében pompázó érzéseket, a melyek ott zajlanak valamennyi Hubay növendék előadó művészetében...

A csöndes dunaparti palotát régebben és újában is felcsérelhetette volna nagy világvárosok palotáival, a magyar zeneakadémiát a londoni Royal Academy-vel, Lipcsébe, Stuttgartba, Münchenbe, Genfba hívták a művészt s mind ezeket a fényes ajánlatokat betetőzte a chicagói csábítás: százhuszezer dollárt kínáltak fél évenként Hubaynak. S hogy hajthatatlan volt, még azt is szívósen fogadták volna, ha ezért a roppant összegért csak fél esztendeig dolgozik s a másik fél esztendőt hazájában tölti.

De a magyar nemzeti műdal Petőfije, megmaradt — magyarnak. Gyönyörű törekvés nem hagyta cserben, a külföldnek érte való versengése nem adta fel szent hivatását dús anyagi előnyökért, visszautasított minden fejedelmi ígéretet. Itt maradt nekünk, a mi mesterünknek, a mi művésznünknek... Nemzeti hivatás köti őt hozzánk élete fogyásáig, mert úgy akarja ő, ki szent feladatul tűzte ki, széles perspektívájú

művészi pályájának ragyogó kezdetén a magyar zeneművészet forró szeretettel ihletett szolgálatát...

Csudálatosan szép, művészi egyéniségéhez simuló világot teremtett maga körül, előkelő lakában, hol nem egyszer látja vendégül finom lelkű hitvesével: Cebrián Róza grófnővel, a jeles tollú írónővel együtt a magyar és a külföldi arisztokraczia zenei és művészi életének színejavát. A háború alatt fáradhatatlan odaadással ajándékozta meg művésztételével a jótékonyt, de fejedelmi szépségű hajlékának nagy koncerttermében is rendezgetett hangversenyeket a háborús jótékony célok szolgálatára.

Ez a koncertterem palotájának első emeletén van, ragyogó előkelőséggel berendezve. Sárga selyem kárpitok, hófehér antik székecskék, kezevetelek, fehér parkett, aranyozott fehér gipszfigurális mennyezet, muranoi csillár. A terem közepén jávorfából készült, csudálatosan szép zongora áll, mögötte hófehér állványon Carmen Sylvának, a vérzivatar kirvendéseiben megroskadt, elhúnyt román királynénak fényképe, a nagy mesternek ajánlva, alul finom tollából fakadt saját írása: «A hegedű» című még kiadatlan verse, szintén Hubay Jenőnek ajánlva. A fehér márvány kandallóról József főherceg és Albert belga király fotográfiája néz reánk, szerető, meleg szavakból írott sorok rajta: királyi ajánlásuk a mesternek.

Szemben velünk Ligeti Miklós művészi elgondolása, hatalmas mellszobor: a bronzba öntött mester. A zongorán Popper Dávid ajándéka: Beethoven szobra. Innen a «Hall»-ba érünk. Régi omlós gobelinek, muzeális értékű festmények a falakon, becses különböző vegyes korbeli butorok, a «Hall» mellett kis dohányzó, valódi Biedermeyer butorokkal. E kor művészetének legszebb darabjaiból valók; az üveges asztal, a vitrin őrzői Hubay mester gazdag emlékeinek. A sèvres, meiseni, altwien ritkaszép példányú porcellánok sorai között, megszámlálhatatlan ezüst és aranykoszorú, művészi plakettek, érmek és apróságok. A falakon a sok finom piktura között egy nagyon szép Palmiékép. Innen a dunaparti oldalra nyíló terembe érünk. Ez a mester szobája. Butorai, a nagy művész hitvesének gyöngéd figyelme, Cebrián Róza grófnő faragtatta a Germanisches Museum mintájára. Ez tulajdonképpen a gót szoba. Két hatalmas faragott szekrényvel, a sarokban gyönyörű frászstallal, szemben az ajtóval, öblös faragott karosszékek, asztal keret, fölül László Fülöpötől Cebrián Róza, grófnő portraite. A sarokban a mester fiának, a képzőművészi tehetséggel megáldott Hubay Andornak Donatello másolata, az ajtónál a francia Barrias bronz Mozartja, melylyel a mestert jubileuma alkalmával a magyar hölgyek lepték meg Hubay Jenőt.

A művész szobája mellett felesége szalonja és egyben dolgozószobája. Rózsaszín selyem kárpiton Munkácsy híres «Zalogháza», Paál László egyik gyönyörű erdei részlete, Balló Ede Hubay portraite, Pentelei Molnár «Viola»-ja és a nagytehetségű fiatal Vidovszky Béla fehér rózsái. A sok régi értékű festmény mellett, egy még keretre várakozó érdekes pikturát is találunk. Halálftj huszárkapával, mellette kialvófélben levő gyertya pislog a vásznon. A megkapó képet ugyancsak Hubay Andor festette, a Hubay pár szeretett, nagyobbik fia, a ki alig mult 18 éves s már hosszú idő óta a fronton van, Tibor, a kisebbik még itthon, de édesanyja aggódo féltéssel számítgatja a napokat, mire ő is sorra kerül.

Innen a «Hallon» keresztül, szőnyeggel borított falépcsőzet vezet a földszinten levő hatalmas, reneszánsz ebédlőbe, melynek három ablaka szintén a szélesen folyó Dunára nyílik. Ebben a teremben is megnyilatkozik a Hubay pár művészi lelke, mely ott él a falak képeiben, a művészi porcellánok és az egész millió finomságában...

De a magas negyedik emeleten levő műteremben helyeződik el Hubay mester igazi iskolája. Itt vannak felhalmozva a legszebb emlékei, diszoklevelei, hatalmas ezüstkoszorú s mennyi szép emléke csodálatos művészetének... Ebben a teremben él a mester, mély érzésű, nagy, nagy lelkében fogant szülőttei a magyar hegedűművészetnek hazajáró emlékei közt és élnek a mester által megteremtett zenekultúránk grandiózusan fejlődő, sokat ígérő gazdag, színes álmai...

HUBAY JENŐ A ZONGORA MELLETT.

HUBAY JENŐ NEJÉVEL, CEBRIÁN RÓZA GRÓFNŐVEL. — Jelfy Gyula felvétele.

VERBÉNAI.

VAGY EGY PESTI POLGÁR MEGTÉRÉSE.

Verbénai, egy puskaporosarczú aglegény, Pesten, a háború alatt is csak az esti órákban hagyta el Koronaherezeg-utca lakását, a hol mütárgyai, képei és választékos könyvei között oly magánosan élt, mint a remete-rák a tenger fenekén.

Pontban hét órakor gummitalpú cipőjében, télen szénaszagú bundában, nyáron heliótrop-pal feckendezett selyembélésű fekete felöltőben, vékonyra csavart esernyővel kezében, hód-sapkában vagy panama-kalapban (az időjárás szerint), minden nap más nyakkendőben és más nyakkendőbe való tűvel, frissen mosott szarvasbörkeztyűvel elhagyta lakását, miután soha sem mulasztotta el a házmesterné tudomására hozni eltávozását. (Húsz év előtt kirabolták egy lakást a szomszédban, Verbénai azóta óvatossá lett.) A Szervita-téren belépett a virágos-boltba és az őszhajú és rózsapirosarczú boltosné minden nap ugyanazon mosolylyal tűzte fel a fehér szegfűt, a melyért évenként egyszer, újesztendőkor szokott fizetni Verbénai. Egy selyem-kereskedés kirakatában tetőtől-talpig megnézte magát, aztán egyforma léptekkel indult el mindennapi sétájára.

Ő szerette Pestet, mint egy unatkozó utazó, a ki néhány nap könnyű eltöltésére érkezik meg a városba s kedves élménynek, esetleg egy tavaszi kalendnál egyebet nem akar emlékébe távítani. Évtizedek óta nem ismerkedett meg új emberekkel, tehát nem is ismerte őket. Legfeljebb annyit tudott az újvilágról, hogy mostanában lármásabban, kihívóbban és telokodóbban viselkednek az utcán az emberek, mint azelőttiben. Nagyon megretentet volna, ha véletlenül ismeretségre kényseríték azok az elszánt arcú, amerikaiak vagy angolok öltözött fiatalemberek, a kik látszólag minden czél nélkül kóvályogtak a belvárosban, néket kísérgettek, ruhásboltok előtt ácsorogtak s egymást öklöltek tekintettel nézegették. Verbénai úgy nézte, hogy többnyire a Krisztus vallásában születtek, de bár inkább lettek volna zsidók, hogy Verbénai régi pesti patricius-módjára szidhatná őket. «Vajjon hol nevelték ezeket az urakat, hogy semmi udvariasság, szerénység és finomság nem észlelhető a magaviseletükön? Vajjon már bezárták Kalocsán a Jézus-társaságbeli atyák nevelőintézetét vagy Pesten a kegyesrendiek gimnáziumát?» — morfondírozott magában Verbénai, midőn a keskeny belvárosi utcákon meglökdösték az atlétaik.

Nagy megkönnyebbülése volt, midőn háború kitörésével az erőszakos fiatalemberek száma megfogytakozott, bár véglegesen soha sem tűntek el a Váci-utcából.

Ámde itt maradtak a nők, a kiket Verbénai épen úgy nem értett már, mint a férfiakat.

Valamikor ő volt az a rendes, előkelő fiatalember Pesten, a kihez szívesen feleségül adtak volna bármely kisasszonyt. Verbénai ellenben már akkor is unatkozott a bálokon, a házi estélyeken azokat az asszonyokat tisztelte, a kik az édesanyjának voltak a barátai. Nem merete elhinni, hogy a valczerozó, jégrejáró, huszártiszt után bolonduló, raescsoló és előkelődi Tricsikből, Paucsikból, Ferrykből (a mint fiatal-korában többnyire a pesti hajadonokat neveztek), valamikor épen olyan erkölcsös öreg asszonyok lesznek, mint anyáinkból. Ő a nőkben az elmúltakat rajongta körül álmaival, — a régi diadalmas nőket, a kik miniatűrökről, pasztell-képecskékről, medálionokból nézettek reá otthonában, bizonyosan valamennyien Szent Lajos leányai vagy Mária Terézia unokái, — egy mai nő arczképéről el sem képzelhette, hogy azt férfi a szíve felett viselje.

Es még egy különös dolgot tapasztalt utcai sétáiban. Midőn májusi est volt és a budai orgonák illata átszállott Pestre a réztemplom anyagi üdvözlétének harang-hangjain és a pesti tornyokban is oly szorgalmasan szólaltak meg a harangok, mintha csupa vallásos ember lakna a városban, — vagy a téli alkony Váci-utcaiban, ibolyaszagos ködében, a mely ködön úgy pirosítottak át a gázlámpák és a boltok villanyos fényei, mint élnivágyó asszonyszemek, úgy suhogtak a selymek a pesti nőknél, mint moszkvai nagyhercegnőknél, — a fejüket olyan előkelően tartották, mintha nem is ők lettek volna azok, a

ÚJ RENDSZERŰ NÉMET LŐVÉSZÁROK NYUGATON.

kik délután a tyúkszemüket metélték a konyhaszéken és olyan megvetéssel néztek végig a bódorgó öreg gavallért, hogy az keresztet vetett utánuk, majd csúfságot eszelt ki felőlük, a mely csúfság tulajdonképpen a természet rendje, — Verbénai sétái közben azt tapasztalta, hogy az utolsó évtizedben a zsidó nők szebbek lettek a városban, mint a keresztények. Azok a husvéti barka-testők, gellérthegyi búcsúk mézeskalács-szívéhez hasonló színű, vadfü-hajú hölgyek, a kik vasalt fehér alszoknyáikkal (a mely a lábat elfödte), otthon varrt fehérneműben és ruhában, valamint kék, fehér-segélyű gyűrűvel az ujjukon itt valamikor a pesti férfiakat bolondították, az első áldozásnál nyakukba akasztott keresztet holtuk napjájig viselték és a legtisztább nőnek is némi házikenyér illata volt és az ujjak között mormozásokat, hajszálatokat szerettek gyúrni: — ezek a nők nem tartottak lépést a divattal, nem szépültek elég gyorsan s így hervadtabbaknak látszottak, mint a friss, épen most élnivágyó és ruganyos városi zsidónők, a kik faluról vagy kisvárosból kerültek Pestre és a patricius-nőket lepipálták öltözködésükkel, szépségükkel, mohó szemükkel, meglepő intelligenciájukkal. Ezek az új nők tudták azt is, a mit azelőtt csak a Flóra-terem hölgyei tartottak birtokukban, — hogyan lehet mesterséges fogásokkal izgatni a férfiakat. Ruházatban, hajviseletben, a cipő alakjában, a lépéseikben s a fejtartásukban: egyetlen czél a férfiak örökös nyugtalanítása. Ők már nem a Gyapjú-utcai német színházban vagy a Beleznay-kertben tanulták a dalokat, a melyeket a férfiak fülebe lehet döngöcsélni. Nagy Ignác helyett francia könyvet forgatnak, igaz, hogy keveset értenek belőle; az utca-án angolul beszélnek a társalkodónővel; de szívből csak a Wertheimer-kávéház lengyel színtársulatánál mulatnak. Telve vannak névtelen, kimondhatatlan vágyódással a kultúra, a kiválóság, a feltűnő műveltség iránt, egy-két sort elolvassanak minden divatos regényből, élni, élni — és hamar elfelejten a keserű kalendot. A legboldogabb még az közöttük, a ki vágyai kielégülését megtalálja abban a tényben, hogy a józsef utcai vörös torony alatt szentelt vizet hint a hittérítő páter a fejére. De a legtöbb még Debussy zenéjében sem talál megfelelő kielégítést névtelen vágyakozásában.

Verbénai esti sétáin, mint a régi nők lovagja és hátrahagyott megbízottja, szemügyre vette az új toaletteket és kalapokat és a háború alatt mind nyugtalanabban ért vissza szállására. Nyugtalanokodva sétálgatott mütárgyai, festményei között, a melyekre kétszeres gondnal vigyázott azóta, mióta a hadi milliomosok vásárolni kezdték a hamis és valódi antik tárgyakat, az elmúlt korok divatjait, ócska szekrényeit, oltárterítőit és krinolin-rongyait. Mindaddig nem tudott lecsillapodni, a míg néhány Chopin-művet el nem játszott zongoráján, a mely oly halkán szólt, hogy szinte csak egyedül

hallotta a fojtott hangokat. Gömbölyű szeme eleinte vadul kereste a hangjegyeket, fehér kezei indulatosan nyomultak a billentyűkre, a míg lassan-lassan megnyugodott, fáradtan lehajította a fejét és megérezte az élet hiábavalóságát. Egy régi könyvet vett elő a polczról, — hol egy eredeti Thackeray-kiadást, a melyet bohó angol rajzolók tollai varázslatossá tettek, vagy Petőfi első kiadását, mert mindenből csak a primőrt szerette, a szilvából is, — kanapéjára dőlt és apránként elfelejtette az alatt fojtogatott várost, a melynek torkán mind keményebeket markolt a háború. Már csak egy óráig volt szabad muzsikálni a városban, a tánczosnők rikoltozva, sorsukat átkozva, lumpok és cigányok káromkodva vonultak ki a mulatóhelyekről.

Verbénai lefekvés előtt, midőn az elképzelt világokból, regényírók, költők szigetjeiről ismét visszaérkezett, elgondolkodva vett pillantást az alatt elsötétülő városa. Ilyenkor mintha megboesátott volna Pestnek, a mint a lámpások éjféltájában elaludtak. «A legnagyobb kőcsag-tollat sem lehet tovább mutogatni a hotel ebédlőjében; a legorzátlanabb tangó-tánczos gavallérokat is kilöki a spelunkából» — gondolta meglepedetten. Bizonyos elmeréssel hajította a fejét a párnára. Ilyen volt Pest, mielőtt elnépesítették az új emberek, a lármás, kocsikerékbe kapaszkodó ügynökök, líhegve élő nők. A mikor még a régi belvárosi patri-ciusok voltak urak a városban és kilenc órakor aludni ment a lakosság. Még az első kenyér-jegynek és a hűstalan napnak is örült. Nem bánta a dolgot, legalább nem eszik annyi húst a nép. Beköszöntött a tél és az öreg gazdaasszony nem egyszer tehetetlenül, üres kosárral tért vissza a piacra. Mindent megvettek az orra előtt a gazdag emberek. A szén elfogyott és a lakás hideg volt. Verbénai befőtött vacsorázott és gúnyosan pillantott ki az elsötétülő városa. «Megérdemelték!» — dörmögte.

A mint a nyomor és nélkülözés erősebb hangokat hallatott a városban, hogy jól elzárt lakásán is meg lehetett hallani, Verbénai elhatározta, hogy többet forgolódik a városban, hadd lássa saját szemével Isten büntetését Pest-Ninive felett.

Vendéglőbe járt vacsorázni. Eleinte azokat a kis koresmákat kereste, a melyeknek létezéséről ifjúkorában tudott. Végigjárta a belvárost, hogy felfedezze azokat a paradicsomi helyeket, a hol jól és izletesen s olesón lehetett étkezni. A hol kitűnő sört, pompás bort mértek. Törzszakosok voltak és muzsikáló órák. A vendéglőssel kezelt fogott az ember és összeráncolt homlokkal tudakozódott a vacsoráról; Anton, a csaposlegény már hozta a trafikból a megváltogatott virzsinia-szívert és az estilapot.

Verbénai családja napról-napra növekedett. Részben nem találta helyükön a drágalatos kis koresmákat, részint idegen arczok, hideg konyhák, ehetetlen eledel, rossz sörök és borok fogadták. Fizetésnél majdnem öre ment a pénzérrel.

— Mindenki rabló lett Pesten? — kiáltozott és felindulva ért szállására.

A régi kereskedő, hol évtizedeken át vásárolt inget, ruhát, kalapot, sétataplát, cipőt, egymásután megbolondultak s felkérték, hogy ne látogassa többé őket, mert nem szeretik a botrányt boltjaikban. Nincs többé angol posztó, párisi illatszer, londoni kalap, lyoni selyem. A kistermetű belvárosi suszter, a ki huszonöt éve varrta a cipőit, bezárta előtte a boltját.

— Úgy sem fizeti meg az árát a tekintetes úr, — kiáltott ki az üvegajtó mögül.

— Kutya! — felelt Verbénai és a mit soha életében nem tett, felemelte velencei faragású sétatapláját s bezárta a suszter ablakát.

S otthon megállapította magában, hogy a kereskedők kapzsásága oka a háborúnak. S ezt néhányszor meg is mondogatta azoknak az ezüsféjú belvárosi kereskedőknek, a hol már az apja is vette az ingét és a szárnyas kabátját.

Verbénai külsejében apránként némi változások történtek, a mely változásokat szegyen-keze vallott be a tükör előtt, de még azt hitte, hogy az emberek nem veszik észre a dolgok állapotát. Például kezdett két napig viselni fehérneműt, mert nem volt szappan. Eleinte undorodva vette föl a gyűrűt inget, de később megszokta. Nem borotválkozott már minden nap,

mert a borbély drágább lett. S dühében lemondott a kabátja virágjáról, mert felemelték az árát. Elhatározta, hogy megküzdi a kereskedők kapzsáságával. Nem varratott tehát sem cipőt, sem új ruhát. Szép szárnyas kabátjai kifényesedtek, elkopadoztak, fehér mellényei többé nem voltak kifogástalan tisztaságúak, lábbelijét otthon maga javíttatta és foltot foltra hányt.

Ha már azelőtt embergyűlölettel járt-kelt esti sétáin a háború előtti Pesten, elkeseredettséggel most napról-napra növekedett. A fal mellett óvatosan suhant tova a félig megvilágított utcákon, mintha a saját maga nagyapja volna, Pestet löveti Hentzi generális és az ablakokat nem szabad kifogástalan tisztaságúak, lábbelijét otthon maga javíttatta és foltot foltra hányt. Ha már azelőtt embergyűlölettel járt-kelt esti sétáin a háború előtti Pesten, elkeseredettséggel most napról-napra növekedett. A fal mellett óvatosan suhant tova a félig megvilágított utcákon, mintha a saját maga nagyapja volna, Pestet löveti Hentzi generális és az ablakokat nem szabad kifogástalan tisztaságúak, lábbelijét otthon maga javíttatta és foltot foltra hányt.

Egy napon néhány régebbi képét akarta felakasztani a falra. A képek eddig a padláson heverték és most kitisztította őket. Gyönyörködéssel nézte a halottivá lett szemlalmos tájképeket és régen elment emberek arczvonásait. Névtelen festő művei, de a világ, a melyet rajzolt, még a boldogok világa volt. És ezen a napon történt vele egy megfajthetetlen, furcsa esemény. Kora délután elindult, hogy a festmények függesztéséhez szükséges szegyet megvegye a városban. A régi kereskedőjét természetesen elkerülte, hisz azzal már régen összeveszett. A Józsefvárosba, majd az Erzsébetvárosba járt vaskereskedésekbe, hogy szegyet vásároljon. És mindennütt azt felelték, hogy a háború alatt elfogyott a szeg.

Verbénai először némán, gondolat nélkül folytatta hiábavaló vándorlását, csak a szívében érzett különös szorongást.

Mikor a tizedik vaskereskedésben a szemébe nevettek, csendesen azt kérdezte a hátát mutató kereskedőtől:

— Es ha valaki felkötni akarná önmagát, akkor sem volna szeg?

— A háború alatt nem igen, — felelt a boltos.

Verbénai ebben a perczen érezte, hogy czéltalanná, reménytelenülé váltott eddigi élete. Mindent elvett tőle a háború, még a szegeket is, a melyekre képeit akasztaná.

Verbénai az ékszerektől ragyogó, festetthajú és alig felöltözött nőket elfelejtette otthonában, de nem ment ki a fejéből, hogy miért nem katonák a hadi milliomosok?

Napról-napra érezte, hogy ez a háború, melynek kezdetben kárörvendezve örült, halálát fogja okozni, ha még tovább tart. Véget kell vetni a háborúnak, hogy visszatérjen a régi boldog világ, a melyben ő tiszteltreméltó, előkelő úriember volt, nyugodtan és finoman élt, páholyból nézte a műveletlen, finomtan embereket... Nyugtalanokodva, sóhajtozva vette kezébe reggel az újságot: még mindig háború van. Estefelé, ha rossz napja volt, undorodva kiment a lármás, tolakodó nagykorúra és az újság kirakatában megnézte a vezérkar napi jelentését: még mindig háború van.

Egy napon néhány régebbi képét akarta felakasztani a falra. A képek eddig a padláson heverték és most kitisztította őket. Gyönyörködéssel nézte a halottivá lett szemlalmos tájképeket és régen elment emberek arczvonásait. Névtelen festő művei, de a világ, a melyet rajzolt, még a boldogok világa volt.

És ezen a napon történt vele egy megfajthetetlen, furcsa esemény.

Kora délután elindult, hogy a festmények függesztéséhez szükséges szegyet megvegye a városban. A régi kereskedőjét természetesen elkerülte, hisz azzal már régen összeveszett. A Józsefvárosba, majd az Erzsébetvárosba járt vaskereskedésekbe, hogy szegyet vásároljon. És mindennütt azt felelték, hogy a háború alatt elfogyott a szeg.

Verbénai először némán, gondolat nélkül folytatta hiábavaló vándorlását, csak a szívében érzett különös szorongást.

Mikor a tizedik vaskereskedésben a szemébe nevettek, csendesen azt kérdezte a hátát mutató kereskedőtől:

— Es ha valaki felkötni akarná önmagát, akkor sem volna szeg?

— A háború alatt nem igen, — felelt a boltos.

Verbénai ebben a perczen érezte, hogy czéltalanná, reménytelenülé váltott eddigi élete. Mindent elvett tőle a háború, még a szegeket is, a melyekre képeit akasztaná.

— Legyen vége hát mindennek, a mi volt. Új életet kell kezdeni, a háború ellen, — gondolta magában.

Es midőn ez elhatározása kialakult lelkében, ismét oly kárörömet érzett, mint a háború kitörésekor. Frissen, boldogan sietett hazafelé és már arra eszmélt, hogy milyen más lesz megint a világ képe körülötte, ha vége lesz a háborúnak. A hadi milliomosokat visszazsörtik műveletlenségükönél fogva érdemelt helyükre, az asszonyokról letépik a selymet, a czifra rongyokat. A piszkos suszter megint alázatosan köszön. A boltos az ajtóban várja. A vendéglős előbe siet. A virágárú asszony finomkodva mosolyog. A kofa nem szemtelenkedik a piacon. A kardcsörtető főhadnagyok csendes bankhivatalnokok lesznek. A lerongyosodott középosztály ismét összeszedi magát. Az intelligencia, a műveltség lesz úr a világon. Ha elműlik a háború.

Erezte, hogy itt van az idő, a mikor szemlélődő, boldogtalan, tunya életének véget kell vetni. Tenni kell valamit.

Egy terv motozott már régen a fejében, a melytől a mai napig idegenkedett. Tudta, hogy a mütárgyak, képek ára hallatlan mértékben emelkedett a háború alatt. Eladja a képeit borsos áron a hadi milliomosoknak. És a befolyó pénzen — békét vesz. Hadikölcsönt jegyez, a háborúnak adja vagyonát — a háború ellen.

Verbénai ez éjszakán sorban elbűsűzött a képeitől. Megeszkölte őket, mint az anya a háborúba induló fiát.

— Menj gyermekem, légy a haza szolgálatában, — mondotta megilletődve.

A kép-katonák sorakoztak a földön, a hová egymás mellé álltak. Volt közöttük hadnagy, kapitány. Egy valódi Munkácsy-vázlat volt, a király...

— Holnap útrakeltek édeseim, — mondta az aglegény remegő fájdalommal, de érezte, hogy belehalna, ha másképen cselekedne.

Reggel megjelent az újságokban a hirdetés, hogy Verbénai István (IV., Koronaherezeg-utca **) eladja mütárgyait és képeit. Található egész nap.

Krúdy Gyula.

TRÉNPARK A POLÉZIAI MOCSÁRVIDÉKEN. — Hermann Lipót rajza.

LÁTOGATÁS A TÚZTÓL MEGMENTETT VÁROSHÁZA UDVARÁN.

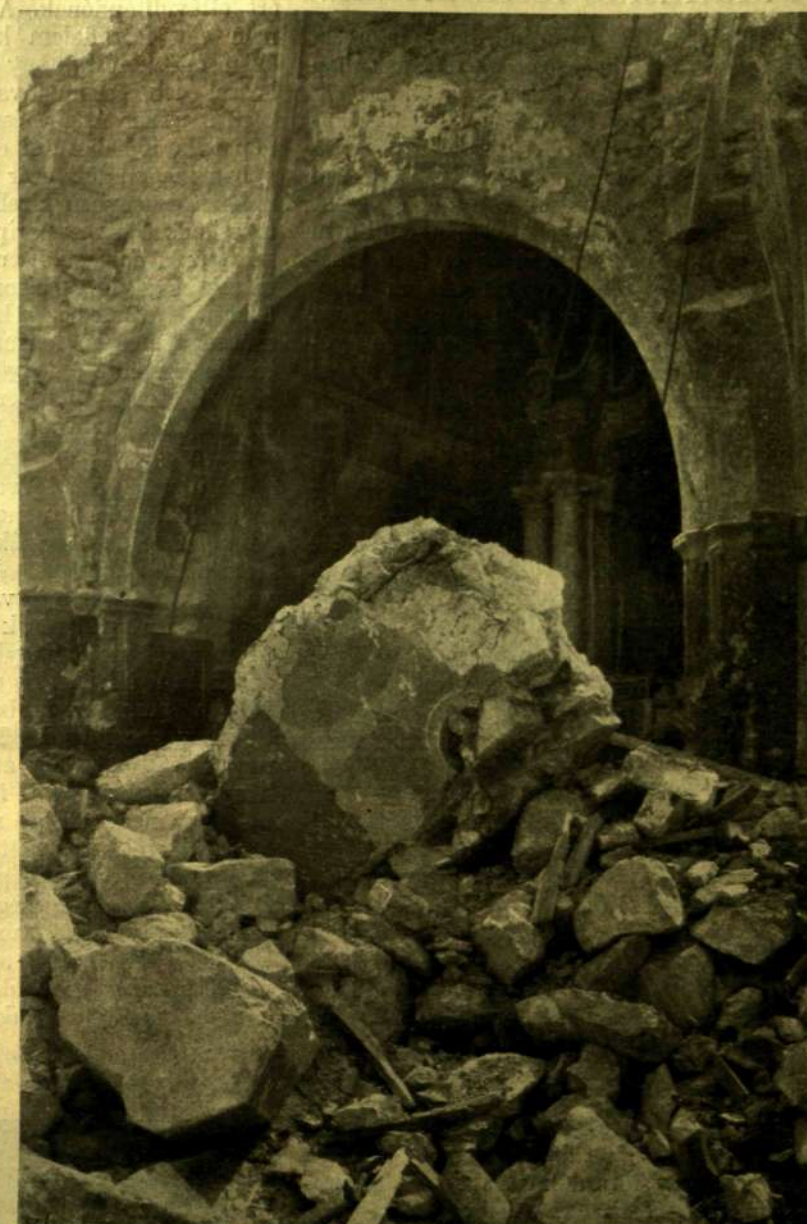

FOGADTATÁS A PÁLYAUDVARON.

A KIRÁLYI PÁR LÁTOGATÁSA GYÖNGYÖSÖN. — Schumann testvérek felvételei.

BOROEVICS VEZÉREZREDES, AZ ISONZO-HADSEREG FŐPARANCSNOKA.

A MONTE SANTO KOLOSTOR ROMJAI, A HOL MOST NAGY HARCZ DÜL.

A KOSTANJEVICZA ELŐTTI CSATATÉR. (A LEVEGŐBEN EGY OLASZ FIGYELŐ BALLON.)

AZ OLASZ HARCZTÉRŐL. — Balogh Rudolf felvételei.

A DIADALMAS ISMERETLEN.

Nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy az oroszországi események fejlődése érdekesség dolgában versenyben az egész világháborúval, amint hogy az se bizonyos, hogy Európa jövőjének alakulására melyik lesz jelentőségesebb. Ez a föllállítás így nem egészen szabatos, mert hiszen nem két külön mennyiségűről van szó. Az orosz válság kitörése a világháború eseményeitől nem függetleníthető és ebben van az eredete kihátása egyetemességének, vagyis annak, hogy hullámai rágyűrűznek egész Európa sorsára. Ez a birodalom oly nagy, hogy egy ilyen gyökeres átalakulása más körülmények között se hagyhatta volna teljesen érintetlenül Európát, de egy világháború, ha még oly különösen hangzik is, hallatlan mértékben megnöveli, sőt megsokszorozza az internacionálét. Nemcsak az összelelekezés, a birkózók egymásnak feszülése is érintkezés és mikor minden energia szakadatlan, heves és feszült összesimulásban, surlódásban, vagy összeütkezésben van, akkor minden energiaforrás jelentős változása az érintkező erők minden területén kiérvenyesül. Közömbös időben Oroszország átalakulása sokszorta kevésbé lenne más birodalmaknak is saját ügyük, mint most, a mikor minden más birodalom a legnagyobb mértékben valamije neki: vagy szövetségese, vagy ellenfele.

Ezért tartjuk majdnem mindenek fölött való fontosságúnak az oroszországi eseményeket, szabatosabban: az orosz forradalom harezát a cárizmus konokul és kétségbeesetten csaholó utóvédjeivel. A kik, ezár nélkül ugyan, de a cári program ideológiájába beedződött, ennek az eseménynek a testőrei voltak akkor is, a mikor a cázr aktuális személyét a trónról eltávolították.

Mert nem szabad róla megfeledkezünk: azok, a kik Romanov Miklósnak a lemondási okmányt az asztalára tették és az uralom intézését ideiglenes kormány néven a kezükbe vették, nem egy forradalmat akartak. A programjuk még csak egy államesiny méretéig se terjedt, a mennyiben az uralom formájában ők változtak nem akartak. Se más államformát, se más dinasztia, de még csak eltérést se a trónörökös legális rendjétől. A cázr fiát kívánták a cázr helyébe és mikor a leköszönt uralkodó ezt a megoldást el nem fogadta, azt a nagyherceget, a ki a várományosság sorrendjében a cázr fia után következett.

Ez a viselkedés egész nyilvánvalóan bizonyítja, hogy ezeknek a politikusoknak olyan programjuk, a mely a cárizmus törekvés- és eszmekörébe bele nem illeszthető, vele ellentétes és egy merőben átalakult, más ideológus útjára lépő Oroszország szelleméből fakad, nem volt. A mi nem jelent kevesebbet, mint azt hogy az igazi forradalom kirobbanása őket ép olyan készületlenül és magával szemben találta, mint találta volna magát a cázr, a ki Anglia Romanov Miklósnál megingathatatlanabbnak

ítél és nem tart egy megbízhatóbb utód kedvéért eltávolítandónak. A cázri személyváltás nem egy forradalom kiprovokálásául, hanem éppen ellenkezőleg, egy forradalomnak kemény kézzel lehetetlenül való tételére eszközöltetett, a mikor Anglia észrevette, hogy az orosz nép lelke a háborútól elfordult, egy elszántságban megrendült cázr helyett egy rendületlenben és egyben kitéhetőt akartak, a ki a roskadozó harci paripát, hogy sportkifejlesztéssel éljünk, dopingolni tudja. Egy hódító álmok mámorában élő és bizonyos kedvezésekkel föllekesített, tüzes harci kedvű Oroszországra volt szükségük, olyan kormányzatra, a mely megtalálja a módját, hogy a cázri ideológus nemzet ideológus népszerűsítés és e jelszavak zászlai alatt fokozott indulattal indítsa a további viaskodásba.

De a valóság a kisonalú tervet el nem álmódható mértékben megváltoztatta és átmasztotta. A legális formák között, szinte csak a természetes folyamat bizonyos megsűrgetésével tervezett személyváltás, a trónon egyszerre, szinte pillanatok alatt államforma-változássá növekedett, vagyis olyasmi történt, a mi azoknak, a kik Miklós cázr lemondatták, nem volt a programjukban. Se Rodzianko, se Gueskov generális, se Miljukov nem terveztek republikát és ha egy átváltozó-művész boszorkányos gyorsaságával fogadták is el a történeteket, ez nem tehetta még csak kétségessé se, hogy új erőket kellett az események alakításába beavatkozni. Még pedig olyan új erőnek, a mely már legelső megmozdulásában hatalmasabb bizonyult, mint például a cázr, a ki engedelmesen aláírta a lemondó okiratot. Az új erő azonban darabokra tépte azt a papírost, a mely egy új cázrnak lett volna a manifesztuma.

EZÉRT KELL A HADIKÖLCSÖN. — Béla Desző rajza.

A MARQUISNŐ SZERELMES LEVELEI.

Írta BRAUN LILY.

(Folytatás.)

Este a Comédie Françaiseben viharos jelenetek voltak. IV. Henrik vadászatát játszották. Bellegarde herceg szavainál: «beszéljen tisztelt ily nagy miniszterrel» — a közönség percekig tartó bravó-kialításokban tört ki és mindenki sírt IV. Henrik felkiáltásánál: «a kegyetlenek! Hogy csalhattak meg erre az emberre vonatkozólag!»

Az Operában ugyanez este lármás jelenet volt, mikor egy gavallér túlhangozatosan fejezte ki örömét Necker visszalépése miatt és Bourbonoulon úr, kinek röpírata a föllenőrt beszámoló jelentése miatt hamisítással vádolta, nem mutathatja magát nyilvánosan a nélkül, hogy ne inzultálnak. «Most már vége Franciaországnak», — mondogatták egyszerű emberek fülem hallatára könnyes szemmel egymásnak.

Nem tagadhatom, hogy hasonló érzéket, ha nem érzem magamat a legutóbbi idők óta új reményekre jogosultaknak, a melyekről csak

sajnálhatom, hogy nem az Ön reményei is. Saint-James úr nem kis mértékben volt elképedve, mikor tőkém egy részét felmondtam; óva intett a szélhámosoktól, a miből kivettem, hogy érintkezésem Cagliostroval nem maradt ismeretlen, de én a gróffal való megállapodásomhoz híven egyetlen szóval sem árultam el, a mit már egy tucatször láttam saját szememmel: hogy egy Louis d'or a rejtélyes tűzben megkésztetődött és megháromszorozódott. Látogatásom alkalmával teljesíttem Önnek a kívánságát is és kivontam az üzletből csekély tökéjét. Remélem, egy pár bonbont vesz belőle rózsás fülbe vagy élanézet fehér nyakára, — más különben nem volna számomra egészen érthető a szép marquise e szeszélye. Csaknem ugyanannyit, mint ez a pénz, már kiadtam Önnek számára: csipkék, selyemszövetek, kalapok és főkötőkék bájos személyének, elragadó kis butorok a pavilonba, — Önnek az aranyos keretébe — ma indulnak Frobergbe.

Fog-e még valaha arra gondolni, hogy az én kedvemért ékesítse fel magát, kedves Delphine? Szeretője nincs, — ámbár csak a férje vagyok, azt hiszem, ezt állíthatom! — nem érné be kísérletképen velem? Elvettem Önt,

Ez az új erő volt: a forradalom, a mely nem egy másik cázr, hanem egy másik Oroszországot hozott a történelemnek, merőben új törekvésekkel és új ideálokkal. Szervezetlenül és kodifikált program nélkül érkezett, de temérdek milliók tüdije lihegett a lélegzetében és akaratának tartalma nem lehetett más, mint a megkínzott, elkésereedett és most föllángolt millióké. Az ideiglenes kormány politikusi nagyon ügyes diplomatáknak bizonyultak. Azonnal fölismerték az óriás-jövevény leírhatatlan erejét és kibaszható gyöngességét. Úgy próbálták megroppantani, hogy a vezéreivé deklarálták magukat és vezetőit a maguk asztalához ültették. A merész és ügyes fogás bizonyos időleges siker nélkül annál kevésbé maradhatott, mert a forradalmi Oroszország igazi vezérei számkivetésben éltek és hogy ki az, a kinek a neve és tanítása majdan a kialakult, teljes Új-oroszország pajzsa lesz, még ma se tudjuk.

Egyet azonban már megállapíthatunk: Az orosz forradalom lassú, de szakadatlan fejlődése a logika törvényének, a belső igazságok érvényesülésének vonalát mutatja. A lassúsága maga is logikus, ha a megmozdulás óriási méreteire gondolunk. Az ellentállás makacságának egy sok évszázados hagyomány a magyarázata és a ravasság szintén tradicionális művészete. De a hogy e művésznek nem sikerült — pedig nagyon próbálta — egyszerűen elikkasztania a forradalmat, a makacság se lesz képes megakadályozni teljes bekövetkezését. És ez a logikai folyamat mindent inkább meg tud okolni, mint azt, hogy a cárizmus, egész hagyatékában az egyetlen abszolút érték, a mit meg kell kimélni, épen a — háború lenne.

Szőlősi Zsigmond.

drága, végre elfogadja a meghívást Chateau Laroseba. A hugom el van ragadtatva, én még inkább és kíváncsiságnak nincs határa, mert Delphine marquise rejtély, a melyet a férfúnak, a ki azt hitte, a nőnek nevezett titkot gyökeréig kikutatta, mindig újra kell megoldania.

«Montjoie marquise fölvette az apézafejtölt, jelentette a kis Lambelle még egy évvel ezelőtt legmennyeibb szempillantásával. Megjéjtem. A fantáziám azonban máris dolgozott a legelragadóbb kolostori szöktetésen.

«A bájos Delphine Cagliostro tanítványa», — beszélte néhány hónappal később Wurmser báró esodálattal, mintha Önnek szüksége volna rá, hogy ezután tanulja meg a varázslást. Fel voltam bősűlvé. Szilárdan állt az elhatározásom, hogy leleplezem a boszorkánymestert, elragadom tőle az áldozatát.

«Tudja, ki a Montjoie marquise egyedüli szeretője?» nevetett Vaudreuil úr, mikor a mult héten Strassburgban volt. «A marquis úr.» Kétségbe voltam esve. Mert most úgy érzem, elvesztett számomra örökre.

És most tudom meg spái udvarától, melyhez a marquis nem tartozik, mert hiszen Párisban látom Cagliostro társaságában, — hogy nem sokára Laroseban lesz — egyedül!

Versailles ki van halva, mióta a királyné alapota az erényességre kényszerít. De mikor legnagyobb fényében sugárzik is, még ha kertenek minden márványistennője meglevendenek is, hogy engem megöleljen, — Larose, a hol Delphine lakik, akkor is földi mennyországnak tűnik fel, — természetesen nem a szentek és arkangyalok, hanem a hűrik és gráciák mennyországnak.

Valamivel Ön előtt fogok Laroseba érkezni, hogy nemcsak élvezhessem a kedvezést, hogy a bájos Delphinét kiemelhetem a kocsiból, hanem hogy az első lehessen, a ki Páris legújabb társadalmi eseményét jelentheti: a rue Chantreine-beli Dervieux-palotának, Bellanger mesterművének megnyitását. Terpsichore legfiatalabb és legszebb szolgálója lesz benne úrnő, hála Soubise herceg kegyének s én dicsekedhetem azzal, hogy fölfedeztem őt. Hogy szép, azt Montjoie marquise el fogja nekem himni. Hogy merhetne az, a ki Önt ismeri, más mértékkel, mint az Önével? A kicsike szellemességéről egy bön mot tanuskodik. Egy fiatal ember udvarolt neki. Ő elutasította. A fiatal ember mindig újra eljött s végül könyörögve írta: «adja nekem a kegyét alamizsnaképen.» Ő erre ezt felelte rózsaszínű billet-doux papíron: «Élénken sajnálom, uram, már megvannak a szegényeim.» Meg fogja engéni, legszebb asszonyom, hogy Chevreuse Guy, hála az Öntől kapott nevelésnek, megmaradt józólésének magaslátán.

Mennél jobban török a fejüket a tudósok a chemia és fizika új esodáinak felfedezésén, fel-

CAMBRAI VÁROS, A FRANCZIA-ANGOL OFFENZIVA EGYIK CÉLÉPONTJA.

áldozva halhatatlanságuknak halandó voltak élvezeteit, annál szentebb kötelességnek érzem, hogy a szörnyű komolylyá váló emberiségnek az öröm új forrásait tárjam fel, még ha nem volna is érte más jutalmam, mint a jus primae noctis. Ez latinul van, legszebb asszonyom, ezt a három szót, a melylyel ismereteim a klasszikus nyelvekben ki is merülnek, Beaumarchais úrtól tanultam és kérem, magyaráztassa meg magának ő vele, a ki velünk lesz Laroseban, mint legveszedelmesebb vetélytársam.

Egyébiránt ott lesz a vendégek között a L'Abbaye aux Bois egy harmadik tanítványa is: d'Hénin hercegnő. Nem lesz tehát hiány bizonyítékokban arra, hogy daczára Rousseau-nak s a szabad és természetes gyermeknevelésről való prédikálásban utódjának, madame d'Épinaynek, a kolostor nevelése még mindig a legjobb, mert ez adta nekünk a legbájosabb, előítéleteltől leginkább mentes és szeretetre legméltóbb nőket. Páratlan gráciával nyugodott bele a hercegnő férjének Arnould kisasszony-nyal való viszonyába. Mikor a Necker-szalón egy erényes hölgy nemrég sajnálni akarta, ő vállalt vonogatva felelt: «Mit akar? Nekem ellenszenvesek az olyan férfiak, a kiknek nincs tennivalójuk. Most legalább van a hercegnék foglalkozása.» «Hát más foglalkozása nincs?» —

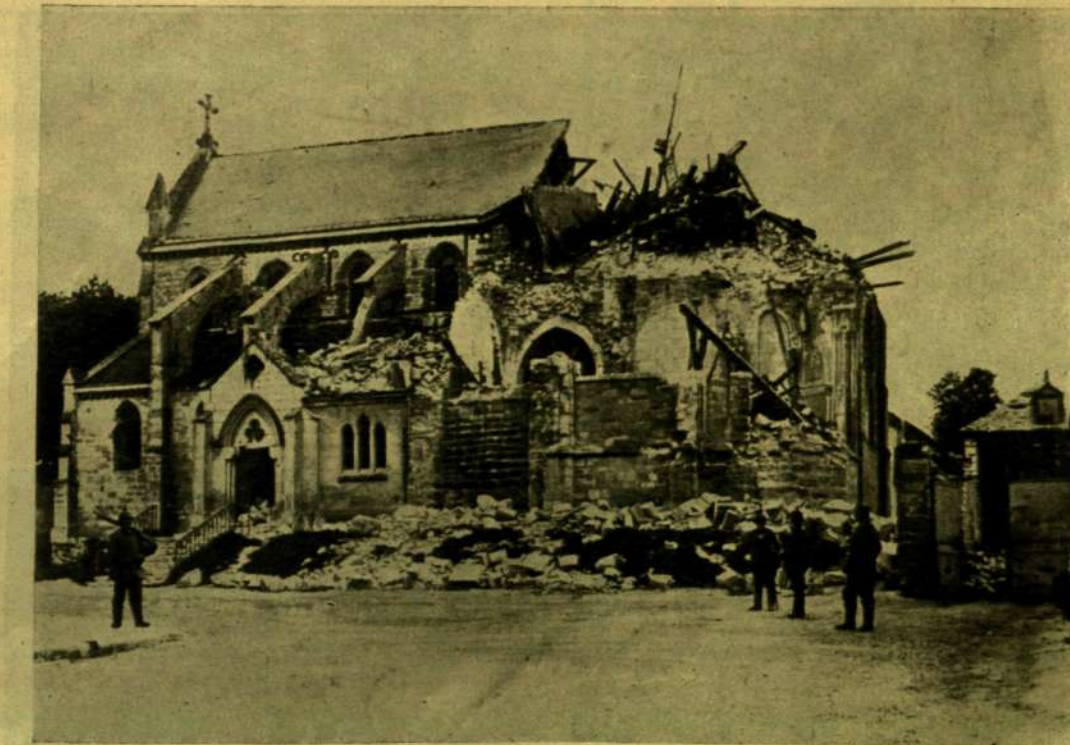
kérdezte az erényes hölgy malicziózan. «Nálam semmi esetre» — felelt mosolyogva a hercegnő.

Sürgősen a pécsviaszért és pécsvnyomóért nyúlok, mert szinte abba a veszélybe kerülök, hogy elmésségemnek még találkozásunk előtt kimeritem, pedig mint sugárkévét Laroseba akartam magammal vinni, hogy káprázató gloriolával álljak Ön előtt, drága.

Beaumarchais Delphinehez.

Páris 1781 október 11.

A ki Laroset főlesterli Párisal, sokkal inkább fegyenczézé lesz, mint, a ki a főváros szabadságát a Bastille lánczaival eszerli fel. Az íróasztal előtt ülök, a helyett, hogy Franciaország legszebb asszonya előtt ülök, homályos ablaküvegeken át házfalakra nézek, a helyett, hogy zöld leveleken át a kék eget nézném és — minden rettenetességek rettenetessége! — Figaro esinyjeit olvasom fel egy csapat agyvelőtlen komédiásnak, a helyett, hogy a párisi társaság fine fleurejének olvasnám. Még fülemben eseng az Ön gyöngyöző kacagása — mint egy sikító hamis hang keveredik bele a nagybefolyású kollégák kritikája, a kik ugyan nem csinálnak jobban semmit, de mindent jobban akarnak tudni.

AZ ELLENSÉGES GRÁNÁTOK ÁLTAL ÖSSZELŐTT BRIMONTYI KASTÉLY ÉS TEMPLOM.

A NYUGATI HARCZTÉRRŐL. — A „Leipziger Presse Büro” fölvételei.

Montjoie marquis Delphinehez.

Páris, 1781 június 3.

Kedvesem! Spába való utazásának híre s értesítése a hosszabb látogatásáról, melyet furdőzése után Clarisse barátnőjénél tenni szándékszik, — épen most kell ennek a barátság-nak eszébe jutnia! — a legvilágosabb felelet utolsó levelémre.

Várhatok! A Mester azt mondta, mikor legutóbb ülésünk volt együtt: ő vissza fog jönni! Hiszek neki. Szórákkozzék, mulasson, hadd epekedjen tucatszám lábainál a férfiak. Nekem így is jó, mert — ő vissza fog jönni.

Gróf Chevreuse Grey Delphinehez.

Versailles, 1781 július 18.

Épen most tudom meg hugomtól, hogy Ön,

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Egy diákkor története. Forró Pál nevével most találkozunk először az irodalomban egy regény című műve, de már ez az első műve is érdeklődést kelt a fiatal író törekvése és tehetsége iránt.

JÓZSEF FERENCZ FŐHERCZEG INDULÁSA.

Vannak köztük emberek, — a la Demoinen, a ki erénykoszorúkat font Dubarrynak és addig mondogatta XVI. Lajosnak, hogy lángelme, a míg végre el is hitte, — a kik komédiámból az állam biztonságát és a párisiak jó erkölcsit féltik.

A KÖZÖNSÉG.

Hazádnak rendületlenül légy híve óh magyar! De a fűségéd meg ne rendüljön akkor sem, midőn hadikölcsönt kell jegyezni!

AUGUSZTA FŐHERCZEGNŐ FOGADTATÁSA.

AZ ASZÓDI REPÜLŐ-NAPRÓL. — Jolly Gyula felvétel.

Nem azért gyújtják a gyertyát, hogy a véka alá rejtse, hanem az asztalra teszik, hogy világítson — mondotta Jézus. A hazaszeretet se sokat ér, ha rejtve marad a szív fenekén. Tettekben is meg kell nyilvánulnia. Fizesünk a hadikölcsönre!

A HÁBORÚ NAPJAI

Május 24. A nyugati harctéren Wytschaetenél és Scarpe két partján élénk tűzvetékenység. A Chemin des Dameson a francziák nagy heveségű tüzelés után a sötétség beállta előtt a Froimont-majortól nyugatra s a vauclerei majornál támadást indítottak. Mind a két helyen nagy veszteséggel visszaverték őket.

Magyar királyi államvasutak.

A 9. számú katonai vasútigazgatóság üzemében álló vonalakon érvényes polgári áru- és élőállatdíj-szabásának kiadása. Folyó évi április hó 15-től va ó érvényességgel a 9. számú katonai vasútigazgatóság üzemében levő vonalakon a polgári áru és élőállatok szállítására nézve új díjszabás lép életbe.

A 9. számú katonai vasútigazgatóság üzemében álló vonalakon érvényes nyilvános személy- és podgyászszállítására vonatkozó díjszabás életbe lépése. A 9. számú katonai vasútigazgatóság területén üzemben levő vonalakon személy- és podgyász szállítására vonatkozó új díjszabások 1917. évi április hó 15-én lépnek életbe.

A többi vonalakon való utazásoknál az úti engedélyekhez a 9. számú hadserőfőparancsnokság, vagy a 15. számú hadtápfelügyelőség katonai hatóság (Passentrale), engedély szükséges. A nyilvános személyforgalomnak még át nem adott más vonalakon való utazásokhoz az utazási engedélyen (Passierschein) kívül, a 9. számú Katonai Vasútigazgatóság engedélye is szükséges.

Kalodent Fog-Krém Sarg, Wien.

AREGGLI-TOALETTI-HIÁNYOS FODORNEMIA LYSOFORM nélkül üdítő kellemes hatású fertőtlenítő szájviz.

csata súlypontja tegnap az Isonzo-hadsereg déli szárnyán volt. A Wippach-völgytől északra csak váltakozó erősségű tüzérségi harcok voltak. A Karszt-fennsíkban a Fanti Hírből és Kosztanjevicszánál minden roham összeomlott. Jamiano és a tenger között a csata élénkebben hullámzott, egyes magaslatok többször cseréltek gazdát, de harcvezetőnk itt is rendíthetetlen szilárd maradt. Vezérkarunk jelentése különös magasztalással szól csapatunk — köztük nagyjából magyarok — hősiességéről s a mögöttes országrészek munkálkodásáról. A tizedik Isonzo-csata kezdete óta foglyaink száma 13.000.

Május 28. A nyugati harczterén Ypern és Armentières közt. Hullóhullám és a Scarpetól kétoldalt heves tüzérségi harcok. A Wyttschaete-hajlástól nyugatra a németek több angol századot ellentámadással visszavetettek. Cherisy és Bullecourt közt az angolok gyakran ismételt heves támadásai meghiusultak. A Champagneban a németek elfoglaltak több francia árokvonalat. Az olasz harczterén az isonzo-i harcok lényegesen alábbhagytak. A Wippach-völgytől északra csak ágyútűz. A Karszt-fennsíkban csak elszigetelt olasz előretörések. Jamiano-nál két ízben vertünk vissza. Ugyanítt az ellenség ma reggel háromszor kísérelt vonalainknak nekirentani, de visszavetettük.

Május 29. A keleti harczot számos pontján fokozódott az oroszok tüzérségi tevékenysége. Német jelentés szerint orosz-román támadása el vagyunk készülvé. A nyugati harczterén a Wyttschaete-hajlásban a tüzharc tegnap fokozódott. Az Aisne-vidék több ponton meghiusultak. Az Aisne-vonalon és a Champagneban csekély harczi tevékenység. A Hurtebise-majornál és a Vaudcleromalom mellett francia rajtütési kísérletek meghiusultak. Az olasz harczterén az Isonzo-csata tegnap harmadszor lángolt fel. Az ellenség nagy támadó hulláma főleg a vodicei magaslatok és a Monte Santo ellen irányult. Délben északi szárnyunk, délután az egész szakasz ellen támadtak az olaszok, a közelharc éjjel is tombolt, különösen a 652-es hegycsúcs körletében. Arcvonalunk minden erőfeszítés ellenében acélkeményen helyt állott. A tizedik Isonzo-csata kezdete óta beszállított foglyok száma 14.500-ra rág.

Május 30. Kelet-Galicziában élénkebb harczi tevékenység. A nyugati harczterén csak a Wyttschaete-hajlásban volt a tüzérségi tevékenység élénk. Este a tüzelés más helyeken is fokozódott. Angoloknak az Artois-szakaszon, franciaiknak a Chemin des Dameson megkísérelt telderítő előretöréseit a németek visszautasították. Az olasz harcz-

terén az Isonzo-nál a nap aránylag nyugodtabban telt el. Estefelé az olaszok újra megkísérelték, hogy Vodice-nél nagy erővel áttörjenek. A támadás tüznélben összeomlott. Hasonlóképp jártuk az olasz előretörések Jamiano-nál is.

Ne szomorkodjunk mi itthonmaradottak, hogy nem küzdhetünk a lövészárkokban. Mi is szolgálhatjuk a hazát. Jegyezzünk hadikölcsönt!

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban: Segesvári **SEGESVÁRY JENŐ**, földbírtokos, 75 éves korában, Domonyban. — **KOVÁCS GYULA**, nyug. miniszteri tanácsos, 70 éves korában, Szászvárosban. — **BRUNNER JÓZSEF**, nyug. kataszteri főmérnök, 70 éves korában, Budapestben. — **Kecskeméti PETHES BÉLA**, nyug. járásbíró, 64 éves korában, Kolozsvárott. — **OFFENBERG TIVADAR**, udvari tanácsos, az Aradi Első Takarékpénztár vezérigazgatója, az aradi kereskedelmi és iparkamara elnöke s Arad város törvényhatósági bizottsági tagja, 59 éves korában, Aradon. — **Fülöpkeresi MOLNÁR ELEK**, a budapesti társaság közkezdelt tagja, 50 éves korában, Budapestben. — **Barátosi FINTA LAJOS**, királyi műszaki tanácsos, 51 éves korában, Aradon. — **Móri GLATTFELDER DEZSŐ** mérnök, Glattfelder Gyula csanádi püspök testvéröccse, 37 éves korában Budapestben.

ÖZV. RÁTH GYÖRGY szül. Melesiczky Gizella, Budapestben. — **ÖZV. BAROSS AMERUSNÉ**, született Réso Énsel Karolina, 84 éves korában, Kecskeméten. — **ÖZV. SIMONTORNYAI MAGYAR KÁROLYNÉ**, szül. aspernbrandi Russo Vilma, 81 éves korában, Kiskamondon. — **ÖZV. MOJZER JÓZSEFNÉ**, szül. Wanzák Eleonora, 76 éves korában Sümegen. — **SZABÓ LAJOSNÉ**, szül. Szépe Terézia, 69 éves korában, Sümegen. — **ÖZV. LICHTNER IGNÁCZNÉ**, sz. Hirsch Matild, Albertirsán.

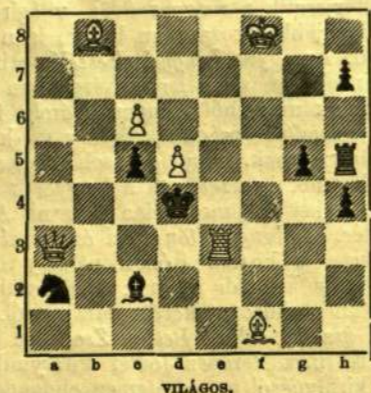
Szerkesztői üzenetek.

Aranynak. Kinos gondolat. Egyik vers sem alkalmas a közlésre; lendület nélkül valók és érdektelenek. Jó lenne. Levél. Emlékvés. Még nagyon sokat kell tanulnia és fejlődnie, a míg a nyomdaiestekre csak gondolhat is.

A testőrök. Nem tudjuk, mit akar ezzel a dolgozattal. Hat lapon, lexikonszerűen, hibás adatokkal és kezdetleges stílusban megírja a magyar nemesi testőrök történetét. Csak nem gondolja, hogy az ilyet közölni lehet egy lapban?

SAKKJÁTÉK.

3059. számú feladvány Öumpe J.-tól, Münchengrätz.

VILÁGOS.

Világos indul és a harmadik lépésre mattot ad.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 18-dik számában megjelent képtalány megfejtése: **Béks hangulatok.**

Felolós szerkesztő: **Hoitsy Pál.**

Szerkesztési iroda: Budapest, IV., Vármegye-utca 11. Lapkiadó tulajdonos Franklin-Társulat IV., Egyetem-utca 4.

Salgó-Tarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat.
MEGHÍVÓ.

A Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat folyó évi június hó 8-án délelőtt 11 órakor Budapest, V., Arany János-utca 25. szám alatt levő központi irodájában

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre az igazgatóság a t. cz. részvényeseket ezennel meghívja.

NAPIREND:

1. Indítvány az alapítókének 20.000 db 200 korona névértékű, bemutatóra szóló részvénynek kibocsátása által 4.400.000 koronával való felemelése iránt.
  2. Indítvány az alapszabályok az alapítókére vonatkozó 4. §-ának módosítása iránt.
- Budapest, 1917 május 15-én.

Az igazgatóság.

Feljegyzés. Azon t. cz. részvényesek, kik a rendkívüli közgyűlésen résztvenni kívánnak, részvényeiket a szelvényivel és a még le nem jött szelvényekkel együtt május hó 30-ig bezárólag vagy a társulat központi pénztáránál (V. Arany János-utca 25.), vagy pedig Wienben, a «K. K. priv. allg. österr. Boden-Credit-Anstalt»-nál (I. Teinjaltrasse 8.) letenni tartoznak. Az alapszabályok értelmében 25 részvény egy szavazatra jogosít. (Utánnyomás nem díjaztatik.)

*****

Ingyen!!

Jár hozzá egy 4 koronás iskola minden «Wagner»-féle tárogatóhoz, melyből egy-kettőre megtanul bárki muzsikálni.

Tárogatók

kaphatók már 30 koronától kezdve 200 koronáig. Tárogatótokok 20 korona

WAGNER

«Hangszer-Király»-nál Bpest, József-körút 15 Nagy fényképes hangszerárjegyzék ingyen és bérmentve. — Előleg küldendő! — «Wagner» névre ügyelni.

*****

A kövér nő élete kinlódás!

Kigunyólják, kikacsogják, örökös tréfa tárgy! Minden ember utánafordul, nem tud elszakodni, vendéglőben, kávéházban két székot kínálnak neki. Egyszerű életmódját nem szabad lezárni, mégis rövid időben belüli karcsúságáig igen rövid időben belüli karcsúságáig.

Igaz a legelővőbb nő vagy férfi. Csak 1 doboz Maigrir használjon és magolpi környezetét. Egy kurához való doboz **Maigrir** ára K 6.— Kősziti Palmay G. m. b. H. Berlin. Főraktár Török József gyógyszerész Budapest, Király-u. 12.

Anthologia
Arany János legszebb műveiből
olcsó Kiadásban!!

Az Arany-ünnep alkalmából megjelent

Arany koszorú
Arany János költeményeiből

Születése századik évfordulójának ünnepére.

A 300 oldalra terjedő szépen kiállított kötet ára
füzve 3 korona, kötve 5 korona.

A Franklin-Társulat Kiadása.
Kapható minden könyvkereskedésben.

Ujítsa meg arczbörét a Schröder-Schenke-féle hámlókurával

Dr. Lahmann módszer szerinti. Dr. Funke az összes szépségcsodák ideáljának mondja.

Ezen hámlókurával a bőrre vételezett eltávolítja a korról 10 nap alatt a fehérbőrt az összes tetűhullal, u. n. szőp, mitesszer, pattanás, sárga foltok, orrvörösség, lilacsos bőr, hervadt, petyhéd bőr. — A kúra után a bőr vakító

szépségben

Batalosan és tisztán mutatkozik, úgy mint a gyermeké. Kényelmesen keresztülvihető otthon, szállni, hogy környezetétől elszigetelje; ára 14 kor. Diszkrét csomagolásban, utazással, vagy az ország előzetes bejelentése ellenében (posta költséggel).

SZÉPSÉGÁPOLÁSI INTÉZET
V. U. Schröder-Schenke
Wien, I/48. Wollzeile No. 15.

1 korona
80 filléért

100 tojást
ment meg a romlástól a

SILOFORM
tojáskonzerváló szerrel.

Üvegje 1 K 80 f a fűszerkereskedésekben és drogeriákban. Főraktár:
Keleti Kereskedelmi Rt.
Budapest, VII., Almássy-tér 3.

Rendelésnél sziveskedjék lapunkra hivatkozni

Uj könyvek A Franklin-Társulat kiadásai.

Kultúra és Tudomány
új kötet

Geréb József:
A római kultúra legjelentősebb vonásai

Ára kötve 2 korona 80 fillér.

Olcsó Könyvtár
Alapította Gyulai Pál, szerkeszti Heinrich Gusztáv
1867—1869.

Tolsztoj Leó:
Szergij atya

Fordította Trócsányi Zoltán.

Ára 90 fillér.

A Magyar Jogászegylet Könyvkiadó Vállalata
VIII. évfolyam. (1917.) I. kötet

Almásy Antal dr.:

A háború hatása a magánjogra

Ára 7 korona.

Polgári életpályák

Tanácsadó rokkant tiszték számára

Írták többen

Előszóval ellátta Jankovich Béla dr.

Ára 3 korona.

Kaphatók:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrássy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Országos Hangjegykölcsönző Intézet

Budapest, IV. ker., Sütő-utca 2. szám, félemelet. (Deák-tér mellett.)

Hangjegykölcsönzőnk feloleli a komoly és könnyebb zene-fajokat, melyek az újdonságokkal folyton kiegészítettek.

Előfizetés: 3 óra 15— K, 6 óra 28— K, 12 óra 52— K.

Az előfizetés beérkezével megküldjük kimerítő jegyzékünket. Biztosíték 10 K, mely az előfizetés megszűnéskor visszaadatik.

Folyton Újdonságok. Országos Hangjegykölcsönző Intézet
Budapest, IV., Sütő-utca 2. félem. (Deák-tér mellett)

AZ AËRO

A repüléssel és léghajózással foglalkozó egyedüli magyar hivatalos folyóirat.

Minden számában érdekes és eredeti fényképfelvételeket közöl. A léghajózás eseményeiről, fejlődéséről és czéljairól kitünő és könnyen érthető népszerű cikkeket tartalmaz.

Különösen figyelemre méltók a léghajózás és repülés hadi alkalmazásáról írott közleményei, valamint az ifjúság számára külön fenntartott kisrepülőgépeket (modell) rovata.

Mutatványszámokat a kiadóhivatal szivesen küld
Budapest, I. ker., Retek-utca 46. sz.

Jogszkörökben ismert és kedvelt törvénygyűjteményünkben, a **Magyar Törvények, a Franklin-Társulat zsebkönyvéiben** megjelent:

AZ UJ EGYENES ADÓTÖRVÉNYEK
(Jövedelemadó. Vagyonadó. Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója. Hadinyereségadó. III. oszt. kereseti adó.)

Készítették:
Róth Pál dr., és **Térffy Gyula dr.,**
bp. m. kir. adófelügyelőségi s.-titkár. miniszteri tanácsos.

Ára kötve 12 korona.

A 832 lapra terjedő kötet nemcsak az adótörvények és a rájuk vonatkozó minden rendelet teljes szövegét közli, hanem kimerítő, szakszerű magyarázatokkal, példákkal és utalásokkal látja el a rendeleteket, amelyek mind a nagyközönséget, mind pedig a végrehajtásra hivatott személyzetet teljesen tájékoztatják a törvények gyakorlati alkalmazásáról. A hivatott szakterő magyarázatai az adófelügyelőségi személyzetnek és az adófelszámolási bizottságoknak munkáját is nagyon megkönnyítik. A kötethez pontos mutatók vannak csatolva.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Hűvösvölgyi Park-szanatorium

Klimatika, physikalis és diéta gyógyintézet.
Budapest, I., Hűvöskút-út 78. Villamos megálló. Telefon 145-90.
Ajánlatos bel- és idegbetegeknek, idősöknek. Hízókura.
Szobák, úgy mint eddig, az egész nyári évszakra bérelhetők.
Egész éven át nyitva. Egész éven át nyitva.

Betegtoló-kocsikat

rokkantak és amputáltak részére jóállás mellett a legártalmas és legolcsóbb kivitelben, valamint a betegápoláshoz szükséges összes cikkeket, műlábakat, műkezeket, járó és nyugtatókat a technika legmodernebb elv szerinti gyártással.

KELETI J.

Budapest, IV., Korona-herceg-utca 17. szám.
Alapítástól 1878. Tel. 13-76.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

100 tojás 1 K 80 f

ára Siloform használatával évig is friss állapotban tartható. Megbízhatósága felülmúl minden más tojáskonzerválót. Leggyorsabb kezelése. Siloform kapható fűszerüzletekben és drogériákban. — Főraktár:

Keleti Kereskedelmi R. T.
Budapest, VII., Almássy-tér 3. szám.

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ)

Gyár és VIII. Baross-u. 85.
Fiókok: II, Fő-u. 27, IV, Eakü-út 6, Kecskeméti-u. 14, V, Marmont-utca. 4, VI, Teréz-ker. 39, Andrássy-út 16, VIII, József-ker. 2. Telefon: Jász. 2-37

Jótállás a biztos eredményért!
Patkánin tökéletes biztos patkányirtó szer (nem mérgező) emberre és háziállatokra nem veszélyes. Reitter Oszkár nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromtyenyésztőnek tanácsmánya, 1 doboz 3 kor. Ismerlető leírását kérésre ingyen küldi a Patkánin-gyár egyedüli elárúsítója, a Torontáli Agrárbank R.-T., Nagybecskereken.

VISSZETEG,
izzadás,
napégés,
bőrhámítás,
rüh és sömör,
bőrbaj, fekély
daganat és sebek
ellen biztos és gyors hatású szer a
BORÓKA-kenőcs.
Nem pirosk és teljesen szagtalan. Kis téglés 3 korona, nagy téglés 6 korona, csúszdai téglés 9 korona, hozzávaló Boróka-szappan 4 korona használati utasítással. Kapható az egyedüli készítőnél: **GERŐ SÁNDOR** gyógyszerésznél, Nagykőrös 96 Budapest részére kapható Török József, Király-utca 12. sz. és Szold László, Báthory-utca 18. sz. gyógyszerárakban. — Veleki megrendelés cím: **Gerő Sándor** gyógyszerész, Nagykőrös.

*****
Örizzük meg hősi halált
halt kedveseink emlékét!

Eredeti nagyság 20 x 28 cm. Törvényesen védve.
Tetszés szerint falra is függeszthető, asztalra is állítható.
A világháború majd minden családból kiragad egy-egy kedves hozzátartozót, kinek emlékét szívünkbe zárvuk, feledni nem tudjuk. Ezeknek a hősi halált halt hőseinknek emlékét megőrizendő, igen díszes, szép kivitelű fényképtároló keretet, melybe bármilyen arckép beilleszthető 2 korona beállítású ellenében bérmentve küldi Mátyás Vilmos kiadóhivatala Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám. — Gyűjtemény 6 darab után 1, 10 darab után 2 tiszteletpénddel szolgálunk.

Margit-Crème

a főrangú hölgyek kedvenc szépség szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatás szerencsés összehatásában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-crème utánozzák és hamisítják, seaké eredeti védjeggyel ellátott dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményt vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-crème ártalmatlan, szirtalan vegytiszta készítmény, amely a külföldön nagy felütést keltett. Ára kis téglés 2 K, nagy téglés 4 K. Margit-szappan 3—kor. Margit-pouder 1-50 kor. Gyártja Földes Kelemen laboratoriuma Aradon. Kapható minden gyógyszerárban, illatszer- és drogeriákban.

VIDOR MARCELL új verseskönyve:

A HOLT KÜSZÖR DALOL

— Versek a nagy világégés idején. —
Ára 2 korona.
Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI., Andrássy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

Vadászsportot űzőK

akár itthon, akár a fronton vannak —
figyelmébe ajánljuk a

„NIMRÓD“ KÉPES VADÁSZUJSÁG-ot

Allandó melléklete:
„A vadászeb“
című egyedüli magyar nyelvű eb-tenyésztési szaklap. — Mindkét lap gyönyörűen illusztrálva.
Előfizetési ár mindkét lapra: egész évre 14 kor., félévre 7 kor., negyed-évre 3.50 kor., egyes szám ára 50 fillér.
Tessék mutatványszámot kérni.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz. (Franklin-Társulat.)

1 1/10 fillér 1 tojás
fenntartási költsége, mert 1 üveg Siloform csak 1 K 80 f és az teljesen elég, hogy 100 tojást akár évig is friss állapotban tarthasson. — Leggyorsabb használat. — A Siloform tojáskonzerváló kapható fűszerüzletekben és drogériákban. — Főraktár: Keleti Kereskedelmi R. T. Budapest, VII., Almássy-tér 3. szám.

Használhatatlan
FOGSOROKAT
sim és ezüsttörmeléseket, higanyt, ezüst-papír hulladékokat, zálogozódulikat veszek:
Gross Antal, Budapest, VIII., József-körút 23.

KI EZ? GYÁRFÁS DEZSŐ

előadja

„Gyárfás telefonál“

ezimű legjobb sikerült mulatságos kacsagató telefon-jelenetű dupla hanglémezen, melynek ára: 6 darab 50 peng. — E lemez nemcsak pénztart nem kapható, csupán le-játszott ócska 6 darab lemezekért. Soha az életben nem kínálkozik többé ilyen alkalom! Kizárólagos joggal

WAGNER

„Hangszer-Király“-nál,
Budapest, VIII., József-körút 15. Telefon.
Beszélőgépek 500 K ig. Árjegyzék ingyen.

Kinek van szeplője?

Vagy bármely más folt, bőrtisztatlanság az arcán?
Az használja teljes bizalommal
Rozsnyay Szeráj arczkenőcsét.
mely egyedüli szer az arcz tisztatlanság, szeplők, mitesszerek, pattanások eltávolítására. Használatára az arcz pár nap alatt bármilyen-puhára és hófehérre változik. Egy kis téglés ára 50 fill., nagy téglés 1.50 K. Hosszú ideig tartó ára 1 kor. Szappan Szeráj arczára ára 1.20 K. Szarva poudre, az arczporok gyönyörű, doboz 1.40 K, fehér, rózsás, sárgás és testszímben.
Készítő: Rozsnyay M. Gyógyszertára, Arad, Szabadság-tér 8.

Alapítva 1810-ben. **Haltenberger Béla Kassa**
ruhafestés, vegytisztítás, gallértisztítás.
A GYÁR TELJES ÜZEMBEN VAN.
Gyász esetben ruhafestés feketére és egyon-ruhák tisztítása soronkívül.

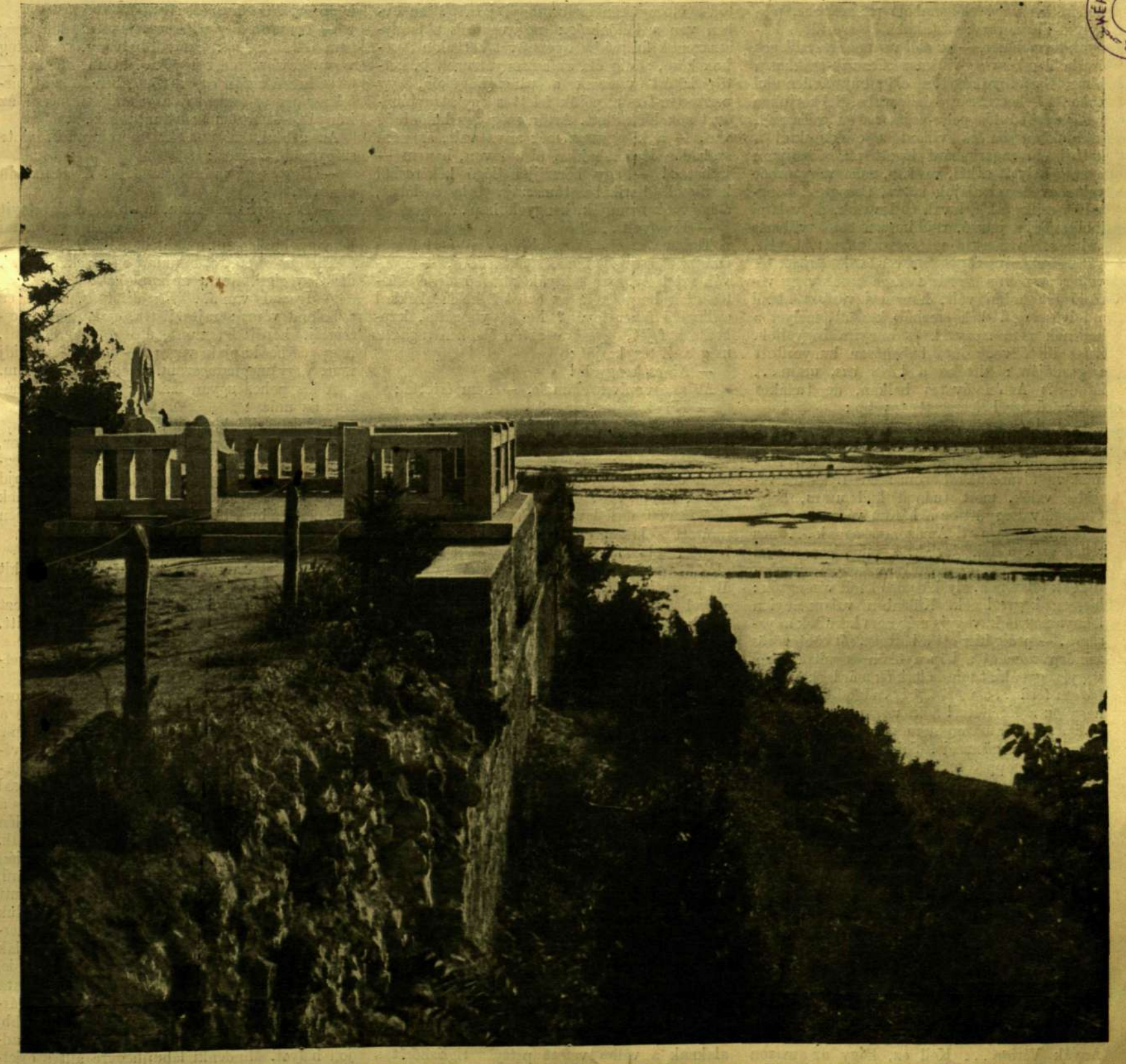
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, VI., Andrássy-út 21. és minden könyvkereskedésben megrendelhető:

MIKSZÁTH KÁLMÁN ÉLETRAJZA
Irtta VÁRDAI BÉLA
A nagynevű író egyetlen részletesebb élet-rajza. Mikszáth arczképével díszített csinos kartonkötésben.
Ára 2 korona 50 fillér.

23. SZ. 1917. (64. ÉVFOLYAM.)
SZERKESZTŐ HOITSY PÁL. BUDAPEST, JUNIUS 10.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármező-utca 11. Egyes szám ára 40 fillér.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4. Előfizetési feltételek: Egészévre — 20 korona. Félévre — 10 korona. Negyedévenként 1 koronával több. Negyedévre — 5 korona. A „Világpróbnák“-val negyedévenként 1 koronával több. Külföldi előfizetésekhöz a postailag meghatározott viteldij is esatolandó.

VILMOS GSZÁR EMLÉKE A BELGORÁDI KALIMEGDÁN VÁR FOKÁN SZEMBEN AZZAL A HELLYLEG, A HOL CSAPATAINK ÁTKELTEK.
Jelky Gyula fővitéle.